

VINDAFJORD
KOMMUNE

Vindafjordskulen 2020

Kvalitets og utviklingsmelding

TILSTANDSRAPPORT

@Pixabay

Den årlege tilstandsrapporten inngår som ein del av det ordinære plan-, budsjett- og rapporteringsarbeidet hos skuleeigar og har kvalitetsutvikling som siktemål.

Bileta i Kvalitets- og utviklingsmeldinga for Vindafjordskulen 2020 er godkjend etter personvernlova.

1. Lovkravet

Det er fastsett i opplæringslova § 13.10 at skulepengar pliktar å utarbeide ein årleg rapport om tilstanden i opplæringa. I Meld. St. 31 (2007-2008) går det fram at det er viktig at styringsorgana i kommunar og fylkeskommunar har eit bevisst og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringa. Dette er naudsynt for å følgja opp utviklinga av sektoren på ein god måte, og det blir ytterlegare forsterka i Meld. St. 21 (2016-2017), der gode lokale og sentrale system for kvalitetsutvikling i skulen er sentrale tema.

Den årlege rapporten skal drøftast av skuleeigar dvs. Kommunestyret (jf. opplæringslova § 13-10 andre ledd).

Rapporten om tilstanden i opplæringa skal som eit minimum omtale **læringsresultat, fråfall og læringsmiljø**, men skuleeigar kan omtale andre resultat og bruka andre data ut frå lokale behov.

Læring, meistring og utvikling er skulen sitt hovudoppdrag. Opplæringslova sin formålsparagraf for grunnopplæringa seier mellom anna:

Opplæringa skal, i samarbeid og forståing med heimen, opne dører mot verda og framtida og gi elevane historisk og kulturell innsikt og forankring.

Opplæringa skal fremje demokrati, likestilling og vitskapleg tenkjemåte.

Elevane skal utvikle kunnskap, dugleik og haldningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet.

Dei skal få utfalte skaparglede, engasjement og utforskarkrong.

Målet er at kvart enkelt barn skal utvikla ferdigheiter, haldningar og kunnskap for å meistra livet sitt på ein god måte, både her og nå og i framtida. Opplæringa skal setja dei i stand til å ta vare på dei verdiane som er nedfelt i dei overordna styringsdokumenta. Elevane våre skal ut i ei verd og inn i ei framtid vi ikkje heilt veit korleis vil kome til å sjå ut. Læringsoppdraget må difor utfordra både i nåtida og for framtida. Barn og unge er ein viktig ressurs for Vindafjord kommune, og skulen si aller viktigaste oppgåve er å gjera alle elevane våre i stand til å gjennomføra vidaregåande opplæring og ev. videre utdanning, og å delta aktivt i arbeidslivet og samfunnet som vaksne.

Dei overordna sektormåla for grunnopplæringa¹ er:

1. Alle har eit godt og inkluderande læringsmiljø
2. Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidleg slik at alle får utvikla potensialet sitt
3. Dei tilsette i kunnskapssektoren har høg kompetanse
4. Alle lykkast i opplæringa og utdanninga

Det overordna målbiletet for grunnopplæringa skal danna grunnlag for prioritering av faglege mål og temaområde, og for utvikling av nye tiltak og verkemiddel.

Når det i denne kvalitets- og utviklingsmeldinga er gjort vurderingar av tilstanden i skulesektoren i 2020, er det på grunnlag av sektormål, nytta og gamalt læreplanverk (LK06+LK20).

Nasjonalt kvalitetsvurderingssystem

Rapporten om tilstanden i opplæringa er eit sentralt element i det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. Kvalitetsvurdering er å samanstilla informasjon og data som grunnlag for å drøfta kvaliteten på opplæringa internt på ein skule eller i ein kommune/fylkeskommune, og for å drøfta kvaliteten i større delar av eller i heile utdanningssektoren. Målet er kvalitetsutvikling og læring. Det er naturleg at det blir stilt spørsmål ved samanhengen mellom kvalitet på opplæringa ved den einskilde skule og mellom skulane og resultata i dialogen med skuleeigar.

Skuleeigar si plikt til å utarbeide årlege rapportar om tilstanden i grunnopplæringa er ein del av oppfølgingsansvaret knytt til det generelle systemkravet (internkontroll), jf. opplæringslova § 13-10 andre ledd og privatskulelova § 5-2 tredje ledd. Kravet til internkontroll omfattar alle plikter som skuleeigar har etter lov og forskrift. Det generelle systemkravet er difor meir omfattande enn det tilstandsrapporten minimum skal dekka.

Personvern

Tal som blir lasta inn direkte frå Skoleporten, kan for små einingar innehalda indirekte identifiserbare opplysningar. Dette kan vera konfidensielle opplysningar etter forvaltningslova § 13 og/eller personopplysningar etter personopplysningslova § 2 nr. 1. Tilsvarande kan og gjelda for lokale indikatorar. Desse opplysningane må handsamast i tråd med det som er bestemt i forvaltningslova og/eller personopplysningslova.

¹ *Tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for budsjettåret 2019* (Kunnskapsdepartementet)

2

| Vindafjordskulen 2020 Kvalitets- og utviklingsmelding |

Innhold

1. Lovkravet	1
Dei overordna sektormåla for grunnopplæringa er:	2
Nasjonalt kvalitetsvurderingssystem.....	2
2. System for kvalitetsvurdering og skuleutvikling i Vindafjord.....	5
Analysebrettet.....	5
Conexus Engage	6
PAS – prøveadministrasjonssystem	6
3. Hovudområde.....	7
ELEVAR OG UNDERVISNINGSPERSONALE	7
Nøkkeltal	7
Friskular	8
Tilpassa opplæring og spesialundervisning	8
Vurdering	9
SKULEMILJØ	10
Helsefremjande skule	10
Elevundersøkinga	11
Motivasjon og meistring	11
Trivsel og tryggleik	13
Mobbing	14
Klasseleiing	17
Læring og vurdering.....	20
LÆRINGSRESULTAT	24
Kartleggingsprøver.....	26
Nasjonale prøvar	27
Lesing	28
Kartleggingsprøvar i lesing	28
Nasjonale prøvar i lesing.....	29
Rekning	33
Kartleggingsprøvar i rekning	33
Nasjonale prøvar i rekning	34
Engelsk.....	38
Kartleggingsprøvar i engelsk	38
Nasjonale prøvar i engelsk	38
Skulebidragsindikatorar.....	45
Gjennomføring i vidaregåande opplæring.....	45

4. Vindafjordskulen i utvikling	49
Trygt og godt skulemiljø	50
Tilpassa opplæring og spesialundervisning	51
Motivasjon, meistring og elevmedverknad	51
Desentralisert ordning for kompetanseutvikling	52
Profesjonelle læringsfellesskap og leiarutvikling	53

2. System for kvalitetsvurdering og skuleutvikling i Vindafjord

Vindafjord kommune har utarbeidd ein felles strategiplan for barnehage og skule, *Pedagogikk og strategi i skule og barnehage 2016-2020*. Strategiplanen gir retning og innhald for dei vala og prioriteringane som blir gjort i skulesektoren:

VISJON

«*Barnehage og skule skal saman gi alle elevar eit læringsløp der kvart einskild barn får oppfylt sitt fulle faglege potensial og blir eit trygt, aktivt og sjølvstendig menneske.*»

SLAGORD

«*Saman for læring - læring for livet*»

Dette strategidokumentet vil bli revidering i løpet av våren 2022. Det inneber ei oppdatering i tråd med Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020. I kap. 4 i denne kvalitets- og utviklingsmeldinga kjem vi meir inn på dette.

Forskrift til opplæringslova forpliktar den enkelte skulen til jamleg å vurdera i kva for grad elevane sitt opplæringstilbod medverkar til å nå dei målsetjingane som er fastsette i læreplanverket. Skuleeigar har ansvar for å sjå til at den skulebaserte vurderinga blir gjennomført i samsvar med forskrifta. Dette inneber mellom anna at skuleeigar skal ha system for innhenting av opplysningar som trengst for å vurdere tilstanden og utviklinga innanfor opplæringa.

Til hjelp for skulane i den stadig pågåande prosessen mot «den gode skole», blir det gjennomført årleg nasjonale prøvar og ulike kartleggingar og elevundersøkingar. Resultat skal brukast til rettleiing og utvikling av enkeltelevar, men dannar samstundes grunnlag for utvikling av skulane som lærande organisasjoner. Det inneber at skulane skal tilegne seg nødvendig ny kunnskap, men òg at dei tilsette ved den einskilde skule i større grad gjer seg nytte av den kunnskapen som allereie finst, som grunnlag for ei betre opplæring for eleven.

Under følgjer ei kort skildring av ulike system som blir brukt for registrering, publisering, analyse og oppfølging av resultat i Vindafjord.

Analysebrettet

Analysebrettet gir oversikt over tal som er sentrale for å vurdera kvaliteten i opplæringstilboden. Ein kan samanlikna fylke, kommunar og skular. Ein kan ta ut ulike statistikkområde og sjå utvikling over tid. Analysebrettet har erstattat tidlegare Skoleporten.

Conexus Engage

Conexus Engage samlar og samanstiller vurdering og kartlegging. Læraren får eit enkelt og brukarvennleg system som effektiviserer handteringen av kartleggingsprøver- og verktøy. Skuleleiinga får standardisert skulen sitt arbeid med kartlegging, og kan hjelpe lærarane i å gjennomføra og følgja opp kvar enkelt elev. Skuleeigar kan ta ut status på gjennomføringa og sjå resultat på skulenivå for heile kommunen.

PAS – prøveadministrasjonssystem

Utdanningsdirektoratet har ein analyserapport i PAS som inneholder alle resultat fra gjennomføring av nasjonale prøvar og eksamenar.

3. Hovudområde

ELEVAR OG UNDERVISNINGSPERSONALE

Nøkkeltal

Tabellen nedanfor viser utvalde nøkkeltal for grunnskulen i Vindafjord kommune fra 2014 til 2020. Tala gjeld per 1. oktober 2020 som er dato for innrapportering til det nasjonale GSI-registeret (Grunnskolens Informasjonssystem).

	2016	2017	2018	2019	2020
Elevtal	1116	1102	1112	1111	1118
Årsverk pedagogar	117,9	116	114,4	111,7	111,3
Årstimar ordinær undervisning	75 996	74 551	74 551	72 155	75 556
Tal på elevar med spesialundervisning og prosent	99 (8,87%)	78 (7,07%)	77 (6,92%)	78 (7,02%)	84 (7,51%)
Årstimar pedagog spesialundervisning	12 279	9 436	8 688	9 845	11 141
Årstimar assistent spesialundervisning	16 515	8 787	12 029	12 260	14 558
Tal på elevar med særskilt språkopplæring	55	39	34	38	34
Årstimar pedagog særskilt språkopplæring	3 072	1 769	1 398	3 705	1 604

Tal på elevar omfattar barn og unge som etter opplæringslova § 2-1 har rett og plikt til grunnskole og som får denne opplæringa ved ein offentleg grunnskule.

Årsverk pedagogar inkluderer årsverk til undervisning og årsverk til andre oppgåver enn undervisning som blir utført av pedagogar.

Tal på elevar med spesialundervisning omfattar elevar som har rett til spesialundervisning etter opplæringslova § 5-1.

Elevar som mottar særskilt språkopplæring kjem frå språklege minoritetar og har rett til denne opplæringa etter opplæringslova § 2-8.

Friskular

I 2020 har det gått 4 elevar frå Vindafjord kommune på i alt to friskular. Dette er skular som er godkjent etter friskulelova. Dei seinare åra har det vore ei "stabil gruppe" elevar frå Vindafjord som har valt grunnskuleopplæring ved private grunnskular. Trenden ser ut til å halde fram, om lag 0,25% av elevflokken. Nasjonalt brukar 4,2% av elevane i grunnskulen privatskular.

Skule	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Danielsen u-skole, Haugesund	4	3	5	3	3
Steinerskolen, Haugesund			1	1	1
Sum	4	3	6	4	4

Tilpassa opplæring og spesialundervisning

I Vindafjordskulen jobbar me målretta for at flest mogleg elevar skal få opplæringa si i den ordinære opplæringa. Alle elevar skal få mest mogleg opplæring innanfor det ordinære. Retten til tilpassa opplæring gjeld alle elevar, dette går fram av opplæringslova § 1-3. Tilpassa opplæring for den einskilde elev er kjenneteikna ved variasjon i bruk av lærestoffet, arbeidsmåtar, lærermiddel, variasjon i organisering og av intensitet i opplæringa – progresjon og djupnelæreri. Elevane har ulike utgangspunkt, bruker ulike læringsstrategiar og har ulik progresjon i forhold til nasjonalt fastsette kompetanse mål.

På 1.-4. klassetrinn skal elevane gjennom tidleg innsats få tilpassa opplæring i lesing og rekning i form av auka lærartettleik eller intensive kurs. Dette skal rettast mot elevar som viser fagleg strev i lesing og rekning. I Meld. St. 21, *Lærelyst – tidleg innsats og kvalitet i skolen* (Kunnskapsdepartementet, 2016-2017) og Meld. St. 6, *Tett på – tidleg innsats og inkluderande fellesskap i barnehage, skole og SFO* (Kunnskapsdepartementet, 2019-20) blir det sett forsterka søkelys på tidleg innsats.

Når ein greier å ivareta flest mogleg elever med tilpassa opplæring, blir det skapt rom for ein meir fleksibel bruk av skulen sine ressursar og auka graden å inkludera elevar med trond for særleg tilpassing. Dette kan gjera det mogleg å auka læringsutbyttet for alle elevar ved at ein mellom anna lettare kan setja inn tiltak i form av kurs og høgare lærartettleik i periodar.

§ 5-1 i Opplæringslova- *Rett til spesialundervisning* - trer inn når eleven ikkje får tilfredsstillande utbytte av det ordinære opplæringstilbodet. Dersom skulen er bekymra for eleven sitt utbytte av opplæringstilbodet, skal skulen kartleggja eleven og prøva ut tiltak ved å nytte stafettlogg før ein eventuelt ber PPT om å gjera ei sakkunnig vurdering. Stafettlogg er eit samhandlingsverktøy ein kan nytte mellom ulike instansar som t.d. skule, PPT, helsejukepleiar osb. Det skal alltid vera prøvd ut tiltak i stafettloggen før ein tilviser til PPT. I sakkunnig vurdering skal PPT ta stilling til kva som er realistiske opplæringsmål for eleven og kva som bør vera innhaldet i eit forsvarleg opplæringstilbod. På bakgrunn av dette blir det eventuelt fatta enkeltvedtak om spesialundervisning.

Vurdering

Delen av elevar som får spesialundervisning skuleåret 2019-2020 ligg på 7,51%. Nasjonalt ligg på 7,69 %. Dei siste tre åra har elevgruppa som får spesialundervisning i Vindafjordskulen vore på litt under nasjonalt nivå.

Sjølv om talet på elevar som har fått enkeltvedtak om spesialundervisning ligg under nasjonalt nivå, har timetalet til spesialundervisning gått opp. Det har gitt mindre rom for tidleg innsats / intensiv styrking i korte periodar. Elevtalet i kommunen har vore stabilt. (1116 – 1102-1112-1111-1118 i femårsperioden).

Talet på assistentimar knytt til spesialundervisning har og gått opp siste året med 2298 årstimar og ein er på veg mot nivået i 2016. Tala indikerer at spesialundervisninga er meir utført av fagarbeidrarar og assistenter. Ordinær opplæring med tilrettelagt og styrka undervisning dekker hovudtyngda av opplæringa. Samstundes er pedagogårsverka reduserte samla sett. Lærarnorma - 1 pedagog pr. 15 elevar i snitt i 1-4. trinn og 1 til 20 elevar i 5-10.trinn er vanskeleg å halda for alle skulane. Sjølv om snittet for kommunen er ca. 1 lærar pr. 10 elevar har fleire skular klassar på 26-29 elevar som ein ikkje kan bemanna etter lærarnorma. Timar til særskild norsk eller spesialundervisning skal ikkje reknast som del av lærarnorma. Nødvendige ekstratiltak fører til budsjettsprekk.

Over tid er det arbeidd med at dei fleste elevar skal få opplæring i det ordinære. Målet er å møta utfordringar som elevar har med tidleg innsats. PPT har fast møtetid og kontaktperson(ar) ved kvar skule. Tanken er at PP-kontaktane skal vere rådgjevarar i samband med utfordringar skulen ber om rådgjeving/rettleiing i. Det er faste prosedyrar for arbeid rundt systemsaker og individsaker. Etterkvart har prosedyrane blitt implementerte, men vert arbeidd vidare med.

SKULEMILJØ

Elevane sitt skulemiljø er eit sentralt satsingsområde for Vindafjord. Eit trygt og godt skulemiljø er ein føresetnad for trivsel og læring i skulen. Vindafjordskulen har nulltoleranse for mobbing, diskriminering, vold og rasisme.

Skulemiljø

Gjennom kapittel 9A i opplæringslova har skulane tydelege føringer for kva ein skal gjera når ein har mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har det trygt og godt på skulen. Det er eleven si eiga oppleving av korleis ein har det på skulen, som er utgangspunktet for korleis ein jobbar vidare, og som skal danna grunnlaget for at skulane utarbeider ein aktivitetsplan.

Eleven har rett til eit trygt og godt skulemiljø, og skulen og skuleeigar har ei plikt til å sikra at elevane får oppfylt denne retten. Opplæringslova kapittel 9A og § 13-10 i same lova er styrande for dette arbeidet. Det skal arbeidast både systemretta og individretta. Kommunen har ein vedteken rutine for dette (november 2017). Rutina skal sikra at skulane i kommunen etterlever opplæringslova kapittel 9A, og vil bli evaluert og revidert våren 2022.

Helsefremjande skule

Folkehelse og livsmeistring er eitt av tre tverrfaglege tema i den reviderte læreplanen for grunnopplæringa (LK20). Me har gjennom forsking god kjennskap til korleis me kan styrka elevar si psykiske helse og førebyggja psykiske plager. Mest effekt gir innsats som byggjer på psykologiske prinsipp og blir levert av lærarar som del av den vanlege undervisninga². Det nye læreplanverket presiserer òg at sosial og fagleg læring skal vera uløyseleg knytt til kvarandre.

Skal skulen vera psykisk helsefremjande, må alle elevar få ei kjensle av **identitet og sjølvrespekt**, at dei er noko, at dei har verdi. Alle elevar må få ei kjensle av **meining i livet**, at dei er ein del av noko større enn seg sjølv, at nokon treng dei. Alle elevar må få ei oppleving av **meistring**, at det er noko dei får til. Alle elevar må kjenne at dei **høyrer til** ein stad. Alle elevar må òg kjenna seg **trygge**, at dei kan tenkja, kjenna og utfalda seg utan å vera redde. Alle elevar må oppleve **deltaking**, at det betyr noko for andre kva dei gjer eller ikkje gjer. Alle elevar må såleis få ei kjensle av **fellesskap**, at dei har nokon å dela tankar og kjensler med, at det er nokon som kjenner dei, som bryr seg om dei, som dei veit passar på dei når det trengst. Skular som leverer på dette, er psykisk helsefremjande.

² Arne Holte, professor emeritus i helsepsykologi UiO. Kronikk: «Psyken er like viktig som matte og gym»

Vindafjordskulen har starta opp ulike tiltak for å fremje eit trygt og godt skulemiljø, desse blir det gjort meir greie for i kap. 4, *Vindafjordskulen i utvikling*.

Elevundersøkinga

Som ein del av arbeidet med å utvikle elevane sitt skulemiljø og opplæringstilbod, er grunnskulane i Noreg pålagt å gjennomføra *elevundersøkinga* for elevar på 7. og 10. trinn kvart år, og det er dette utvalet som er brukt i Kvalitets- og utviklingsmelding 2020. Resultat frå *elevundersøkinga* blir brukt aktivt av skuleeigar og ved den enkelte skule for å vurdera kvaliteten på skulemiljøet og opplæringstilboden til eleven. I elevundersøkinga 2016 er det endra og lagt til spørsmål om mobbing. Spørsmål om krenkingar er fjerna. Resultata frå undersøkinga kan difor berre samanliknast over fire år. Tema i *elevundersøkinga* som handlar om trygt og godt skulemiljø, trivsel og mobbing er satsingsområde i Vindafjordskulen.

I kvalitets- og utviklingsmeldinga blir eit utval indeksar frå *elevundersøkinga* presentert. Dei er grupperte og samla under følgjande overskrifter:

- Motivasjon og meistring
- Trivsel og tryggleik
- Klasseeleiing
- Læring og vurdering

Resultata frå *elevundersøkinga* blir presentert på ein skala frå 1 – 5. Høg verdi tyder positivt resultat. Sidan det er stor skilnad på skulane i kommunen når det gjeld storleik, viser tabellane i denne meldinga resultat for Vindafjord som kommune, som oftast samanlikna med Rogaland fylke og nasjonen.

Motivasjon og meistring

Ein vanleg definisjon på motivasjon er: «.... det som forårsakar aktivitet hos individet, det som held aktiviteten ved like og det som gir den mål og mening.»³. Motivasjon, innsats, meistring og fagleg utfordring har betydning for elevane si læring, og skulen må alltid ha som mål å skape eit engasjement for skulearbeidet på alle trinn.

Indikatoren *Motivasjon* viser i kva utstrekning elevane uttrykkjer glede for skulen, og måler interessa deira for læring og skulearbeid. *Innsats* måler om elevane prioriterer skulearbeidet både i timane og heime, og om dei greier å halde ut når dei opplever at oppgåvene er utfordrande. *Meistring* gir eit bilet av i kva grad elevane opplever at dei lykkast i samband med undervisning, lekser og arbeid på skulen, medan indikatoren *Fagleg utfordring* viser om

³ Imsen, G, *Elevens verden*, 1991

elevane opplever at dei får nok fagleg utfordring på skulen. Pedagogisk forsking slår fast at motivasjonen er synkande utover i skuleløpet, og fleire rapportar peiker òg på moglege årsaker til dette. Me ser det same biletet i våre skular.

Barnetrinnet

Indikator og nøkkeltal	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Motivasjon - Vindafjord	3,9	3,9	3,9	3,7	3,5
Motivasjon - Rogaland	3,9	3,9	3,8	3,7	3,7
Motivasjon - Nasjonalt	4,0	3,9	3,8	3,8	3,7
Indikator og nøkkeltal	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Meistring - Vindafjord	4,1	4,2	4,1	4,2	3,9
Meistring - Rogaland	4,1	4,1	4,1	4,0	4,0
Meistring - Nasjonalt	4,1	4,1	4,1	4,0	4,0

Når det gjeld motivasjon og meistring på barnetrinnet er det stabile resultat over tid i Vindafjord. Resultata på elevundersøkinga følgjer òg snittet for både fylket og landet. Vindafjord ligg litt under snittet på motivasjon og meistring.

Ungdomstrinnet

Indikator og nøkkeltal	2016-17	2017 - 18	2018-19	2019-20	2020-21
Motivasjon - Vindafjord	3,6	3,1	3,3	3,3	3,5
Motivasjon - Rogaland	3,5	3,4	3,4	3,4	3,4
Motivasjon - Nasjonalt	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Indikator og nøkkeltal	2016-17	2017 - 18	2018-19	2019-20	2020-21
Meistring - Vindafjord	4,0	3,8	3,9	3,9	4,0
Meistring - Rogaland	4,0	3,9	3,9	3,9	4,0
Meistring - Nasjonalt	4,0	3,9	3,9	3,9	3,9

Når det gjeld motivasjon og meistring på ungdomstrinnet, ligg kommunen marginalt på snitt og litt over fylket og landet elles.

Vurdering

Motivasjon i skulearbeidet og interesse for læring er ei utfordring, ikkje berre for Vindafjord kommune, men for heile landet.

Pedagogisk forsking slår fast at motivasjonen dalar utover i skuleløpet. Dette kjem generelt til uttrykk i *elevundersøkinga* nasjonalt, og i resultata for Vindafjord, slik det er vist over. Ikkje alle elevane våre er så motivert for skulearbeidet som ein kunne ønske, spesielt ser me som sagt dette på ungdomstrinnet. Dette er altså ikkje uvanleg, men det er grunn til å vere på vakt.

Forsking⁴ peikar òg på nokre moglege årsaker til utviklinga frå barnetrinn til ungdomstrinn. Elevar på ungdomstrinnet er meir opptatt av å samanlikne seg med andre, og opplever gjerne at dei gjer det därlegare enn andre elevar. Eit slikt fokus på samanlikning blir ofte forsterka av at skulen på dette trinnet jamleg gir elevane informasjon om korleis dei presterer i forhold til kvarandre, mellom anna gjennom karakterar. Ei anna endring utover i skuleløpet er at det blir meir vanleg med faglærarar, noko som generelt fører til mindre emosjonell støtte på eit tidspunkt ungdommane treng det spesielt. Etter kvart som elevane blir eldre vil naturleg nok ønsket om og behovet for fridom, medbestemming og sosial tilhøyring òg auke, samstundes som interesseområda blir utvida. Kanskje norsk skule generelt tar for lite omsyn til desse endringane, slik at elevane sine interesser og behov i stadig mindre grad harmonerer med aktivitetane i skulen. Det kan føre til at ein del elevar fokuserer på andre ting enn det faglege arbeidet i skulen. Det er eit av måla med det nye læreplanverket (LK20) at det skal føre til auka motivasjon, mellom anna gjennom meir fokus på djupnelæring, tverrfagleg fokus, elevinvolvering og medbestemming.

Låg og/eller dalande motivasjon bør alltid bli tatt alvorleg, fordi motivasjon fremjar læring og påverkar dei vala elevar tar, både når dei skal velja strategiar i ein konkret læringssituasjon her og nå, og når dei skal vurdera kva dei skal gjera på lengre sikt. I Vindafjordskulen skal det derfor bli sett eit ekstra fokus på tiltak som kan fremja motivasjon for elevane våre, dette kjem me meir konkret attende til i kap. 4, *Vindafjordskulen i utvikling*.

Trivsel og tryggleik

Å trivast på skulen er eit viktig mål i seg sjølv. Alle elevar har, som nemnt over, ein individuell rett til eit skolemiljø som fremjar trivsel og tryggleik etter kapittel 9A i opplæringslova. Forsking viser positive samanhengar mellom god trivsel, helse og læring.

⁴ Bandura, 1997; Berger og Karabenick, 2011; Hattie, 2009; Skaalvik og Skaalvik, 2011; Wigfield og Wagner, 2005

Alle elevar skal oppleve å høyre til. Å inkludera handlar om ein målretta innsats over tid, for å skapa trygge og gode skulemiljø.

Indikator og nøkkeltal 7. trinn	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Trivsel - Vindafjord	4,5	4,5	4,3	4,2	4,1
Trivsel - Rogaland	4,4	4,3	4,3	4,3	4,2
Trivsel - Nasjonalt	4,4	4,3	4,3	4,3	4,2

Elevane på 7. trinn uttrykker at dei trivst på skulen. Ein skår på 4,1 av 5 viser at dei fleste har det godt. Samanlikna med Rogaland og Noreg kjem ein ut omrent likt, men ein kan ikkje slå seg til ro med det. Ein skal merka seg at det i 2020 er litt lågare skår enn tidlegare for både Vindafjord, fylket og landet.

Indikator og nøkkeltal 10. trinn	2016-17	2017 - 18	2018-19	2019-20	2020-21
Trivsel - Vindafjord	4,3	3,8	4,0	3,9	4,3
Trivsel - Rogaland	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Trivsel - Nasjonalt	4,2	4,1	4,1	4,1	4,1

Elevane på 10. trinn gir uttrykk for at dei trivst på skulen. Ein skår på 4,3 av 5 viser at dei fleste har det greitt i 2020. Samanlikna med Rogaland og Noreg ligg ein litt over. Ein skal merka seg at det er 0,4 skår høgare enn i 2019 for Vindafjord. Det er noko ungdomsskulane må ta vare på.

Mobbing

I *elevundersøkinga* får elevane spørsmål om dei har blitt mobba av andre elevar på skulen dei siste månadene, og kor ofte. Dei blir og spurta om **kva slag** mobbing dei vert utsette for. Det er eigne spørsmål om **mobbing frå vaksne** og **digital mobbing**. Elevane får også spørsmål om dei sjølv har mobba nokon.

Definisjonen på mobbing blei justert noko i samband med endringane i *elevundersøkinga* i 2016. Intensjonen var å gjera undersøkinga meir elevvennleg. Det er mellom anna lagt inn fleire eksempel på mobbing.

«Med mobbing mener vi gjentatte negative handlingar fra en eller flere sammen, mot en elev som kan ha vanskelig for å forsvare seg. Mobbing kan være å kalle en annen stygge ting og erte, holde en annen utenfor, baksnakke eller slå, dytte eller holde fast.»

Utdanningsdirektoratet forventar at mobbeandelen kjem til å auke noko dei første åra etter endringane. Målet er, og har alltid vore, at *elevundersøkinga* skal gi eit mest mogleg rett bilet av korleis elevane har det.

Trygt miljø 2020 7.trinn Mobba (%)	Av annan elev	Blitt mobba digitalt. (Mobil, PC, IPad)	Har mobba andre elevar	Av vaksne på skulen
Vindafjord	4,6	4,8	4,9	4,9
Rogaland	4,7	4,8	4,9	4,9
Nasjonalt	4,7	4,8	4,9	4,9

På skalaen 1,0 til 5,0, der 5,0 indikerer null mobbing, ligg Vindafjord litt under 5,0 og på nivå med både fylke og nasjon. 4,6 og 4,7 er eit resultat som seier noko om at det er nokre elevar som kjenner seg mobba av andre elevar. Det er òg elevar som er utrygge på vaksne. Meldingane frå elevane syner at ein heile tida må ha fokus på kva som ligg bak delen 0,4 – 0,1 for 7.trinn. Er det noko ein må gjera noko med her og no og som ein kan arbeida med før elevane begynner på ungdomssteget?

Trygt miljø 2020 10.trinn Mobba	Av annan elev	Blitt mobba digitalt. (Mobil, PC, IPad)	Har mobba andre elevar	Av vaksne på skulen
Vindafjord	4,9	4,9	4,9	5,0
Rogaland	4,8	4,9	4,9	4,9
Nasjonalt	4,8	4,9	4,9	4,9

For 10. trinn får ein og ei påminning om å undersøkja og arbeida med kva som ligg bak avvika på 0,1 for elevar i kommunen. Det inneber at kvar skule må bruke litt tid på å analysera eigne resultat, og at skuleeigar må leggje til rette for kompetanseutvikling og kvalitetssikre gjennomføring.

Det er varsle fra Utdanningsdirektoratet at kommunane vil kunne få høgare rapportering på spørsmål om mobbing etter endringa i *elevundersøkinga* i 2016. Samla sett viser undersøkinga at me elles skårar på linje med landet på nokre område. Skuleeigar og den enkelte skule tar på alvor dei tilbakemeldingane elevane gir i *elevundersøkinga* og andre undersøkingar som skulen nyttar i å avdekka og handtera krenkingar og mobbing.

Vurdering

Resultata samla for Vindafjordskulen viser at dei fleste elevane kjenner seg trygge eller ganske trygge på skulen, i friminutt og på veg til skulen. Det er likevel svar i undersøkingane som syner at det er elevar som ikkje trivst og opplever skuledagen som trygg. Tala er nokså stabile over tid for Vindafjord og gruppene me samanliknar med, men Vindafjord har hatt lågare skår enn både Rogaland og Noreg. For 2020 ligg Vindafjord likt eller over fylke og nasjonalt. Ei positiv utvikling!

Resultata frå undersøkingane syner at det må gjerast vurderingar og tiltak ved kvar skule. Arbeidet med å byggja eit trygt klasse- og skolemiljø må ha høg prioritet. Det er viktig at alle samarbeidspartnarar er involverte - elevar, tilsette, heim, skule og skuleeigar. Dette er eit arbeid kor ein må "liggja i forkant".

Tiltak som er sett i verk frå 2019 er at to skular er med i Olweus-programmet (Bjoa og Skjold). Frå 2020 er to skular og to barnehagar med i eit Læringsmiljøprosjekt over to år i regi av Utdanningsdirektoratet. Det er Vikedal FUS-barnehage og Vikedal skule, Ølensjøen FUS-barnehage og Ølen skule. Hovudtanken er at dei deltagande einingane får opplæring i og arbeider med det psykososiale miljøet ved eigne barnehagar og skular. Målet er òg å byggja ein god overgang mellom barnehage og skule. Opplæring og erfaring skal delast og arbeidast med i alle barnehagane og skulane i kommunen.

Spekter vart innført som kartleggingsverktøy frå hausten 2019. Verktøyet skulle vera eit alternativ for trivselsundersøkinga ein tidlegare hadde frå 1.- 7. trinn. Undersøkinga er ikkje anonym og kan berre brukast som reiskap til å kartlegga trivsel og miljø i ein og ein klasse, og ikkje som ei skule- eller kommuneundersøking. Forskrift til opplæringslova (§ 22a-5) seier at ikkje – anonyme undersøkingar kan brukast til informasjonsinnhenting der ein har som føremål å førebyggja eller der det er mistanke om mobbing og behov for undersøking.

Kontaktlærar og andre som arbeider med ein klasse nyttar informasjonen til klassemiljørarbeid. Gjennom skuleåret 2021-22 vert det jobba fram ei obligatorisk undersøking for alle skular og klassar 5.-10. trinn på kommunenivå. 1.-4. skal gjennomføra same undersøking som i dag og i tillegg skal 7.-10. klasse gjennomføra elevundersøkinga i regi av Utdanningsdirektoratet.

Klasseleiing

Klasseleiing handlar om læraren si evne til å skapa eit godt læringsmiljø i klassen, skapa gode relasjoner til elevane, utarbeida klasseregler saman med klassen, etablera arbeidsro og motivera og støtta elevane i læringsarbeidet.

I ein god læringskultur er det viktig at læraren har ein tydeleg struktur i undervisninga med klart formulerte mål og forventningar til alle elevane tilpassa den enkelte sine føresetnader og behov. Det handlar òg om i kva grad elevane får læringsfremjande tilbakemeldingar i eigen fagleg og sosial utvikling og er aktive i eige læringsarbeid.

Barnetrinnet

Indikator og nøkkeltal	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Støtte frå lærar - Vindafjord	4,5	4,6	4,6	4,5	4,2
Støtte frå lærar - Rogaland	4,4	4,5	4,4	4,4	4,4

Støtte frå lærar - Nasjonalt	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4
Indikator og nøkkeltal	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Felles reglar - Vindafjord	4,3	4,4	4,3	4,4	4,2
Felles reglar - Rogaland	4,3	4,3	4,4	4,4	4,4
Felles reglar - Nasjonalt	4,3	4,3	4,4	4,4	4,3
Indikator og nøkkeltal	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Elevdemokrati og medverknad - Vindafjord.	3,9	4,1	3,9	3,8	3,6
Elevdemokrati og medverknad - Rogaland	3,9	3,9	3,9	3,8	4,0
Elevdemokrati og medverknad - Nasjonalt	3,8	3,8	3,8	3,8	3,7
Indikator og nøkkeltal	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
God arbeidsro i timane - Vindafjord	3,8	3,8	3,6	3,6	3,2
God arbeidsro i timane - Rogaland	3,6	3,5	3,6	3,5	3,5
God arbeidsro i timane - Nasjonalt	3,6	3,5	3,5	3,5	3,4

Elevane på barnetrinnet seier i all hovudsak at dei får *støtte frå lærar*, og dei opplever at det er *felles reglar* i klassen og på skulen. Vindafjord-elevane skårer under 7.klasse i Rogaland og resten av landet i 2020, elles marginalt over.

Dei fleste elevane seier òg at dei opplever *arbeidsro* i timane. Resultata ligg på nasjonalt nivå eller marginalt over for denne indikatoren òg i perioden med unntak av 2020. Vindafjord ligg 0,2 under fylke og 0,3 under nasjonal.

Elevmedverknad bidrar til at elevane er meir aktive i eige læringsarbeid. Elevane på barnetrinnet i Vindafjord rapporterer i 2020 under elevane på same trinn i fylket og landet elles, at dei opplever *medverknad*. Ei påminning for komande skuleår

Ungdomstrinnet

Indikator og nøkkeltal	2016-17	2017 - 18	2018-19	2019-20	2020-21
Støtte frå lærar - Vindafjord	4,3	3,6	3,9	3,9	4,3
Støtte frå lærar - Rogaland	4,0	4,0	4,0	4,0	4,1
Støtte frå lærar - Nasjonalt	4,0	4,0	4,0	4,0	4,1
Indikator og nøkkeltal	2016-17	2017 - 18	2018-19	2019-20	2020-21
Felles reglar - Vindafjord	4,1	3,9	4,0	4,1	4,2
Felles reglar - Rogaland	4,0	4,0	4,1	4,1	4,1
Felles reglar - Nasjonalt	3,9	3,9	4,0	4,0	4,0
Indikator og nøkkeltal	2016-17	2017 - 18	2018-19	2019-20	2020-21
Elevdemokrati og medverknad – Vind.	3,3	3,1	3,2	3,4	3,4
Elevdemokrati og medverknad - Rogaland	3,3	3,3	3,4	3,4	3,4
Elevdemokrati og medverknad - Nasjonalt	3,3	3,3	3,4	3,4	3,4
Indikator og nøkkeltal 10.tr	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
God arbeidsro i timane - Vindafjord	3,5	3,3	3,7	4,0	3,8
God arbeidsro i timane - Rogaland	3,6	3,6	3,6	3,7	3,7
God arbeidsro i timane - Nasjonalt	3,6	3,6	3,9	3,6	3,7

Dei fleste elevane på ungdomstrinnet rapporterer at dei får *støtte frå lærar*. Medan snittet for både fylket og landet har lege svært stabilt dei siste fem åra, har det vore meir variasjon i Vindafjord. Dette året ligg kommunen vår over fylket og landet.

Når det gjeld felles reglar rapporterer fleirtalet at dei kjenner til reglane på skulen. Tala her ligg likt med fylket og litt over nasjonalt nivå.

Elevane på ungdomstrinnet opplever noko mindre grad av medverknad enn elevane på barnetrinnet, men resultatet samsvarar med snittet for Rogaland og nasjonalt nivå. Alderen skulle tilseia at dei skulle hatt stor grad av medverknad, men som nemnt tidlegare i rapporten er det òg grunn til å tru at dei forventar meir.

Når det gjeld delen av elevar som opplever arbeidsro i timane, er det positive tal. Også elevane på ungdomstrinnet i Vindafjord skårar dette året høgare enn både elevane på barnetrinnet og ungdomstrinnselevane i fylket og landet elles.

Vurdering

Elevane i Vindafjordskulen har i hovudsak gode relasjonar til lærarane sine og er i stor grad fornøgde med den støtta og oppfølginga dei får av lærarane. Både i Vindafjord og på nasjonalt nivå rapporterer elevane på ungdomstrinnet om at dei har for liten grad av elevdemokrati og elevmedverknad.

At nokre elevar ikkje opplever arbeidsro er ei utfordring som memå ta på alvor. Det har likevel vore ei positiv utvikling på området, spesielt på ungdomstrinnet. Bruken av verktøyet *Spekter* kan vera ein grunn til dette. Det blir interessant å sjå om dette vil føra til vidare positiv utvikling.

Forsking om klasseleiing⁵ har resultat som viser at norske lærarar sett under eitt er dyktige på å gi emosjonell støtte og å organisera klasserommet, men at ein har hatt for lite fokus på læringsstøtte. Prosjektet viser òg at det er stor variasjon både internt på skular og mellom skular. Me kan ikkje slå oss til ro med at resultata våre samsvarer med andre kommunar, men må fortsetja å jobba systematisk med dette over tid. Ved å kombinere teori, erfaringsdeling og øving i lærande profesjonsfellesskap som ein gjer nå, kan ein oppnå praksisendring slik at variasjonen blir mindre. Dette vil vere betre enn å jakte på kortsiktige tiltak.

Læring og vurdering

Grunnopplæringa skal gjennom fagleg og sosial læring, utvikling og danning opna dører mot verda og framtida for elevane, samstundes som ho gjer barn og unge i stand til å meistra liva sine her og nå. Det skal skapast ein kultur for læring, og elevane skal få utfordringar som gjer dei i stand til å utvikla seg i tråd med føresetnadene sine. Vurdering undervegs og støtte frå heimen blir viktige faktorar i denne samanhengen. Det same blir dei indikatorane frå *Elevundersøkinga* som allereie er behandla i kapitla over.

I føresegner til opplæringslova, kapittel 3, nyttar ein omgrepa vurdering gitt undervegs og sluttvurdering. Vurdering skal bli gitt undervegs i opplæringa som rettleiing til eleven. Gjennom vurdering undervegs får lærar og elev informasjon om eleven sin faglege progresjon. Informasjon om kva eleven kan og kva eleven må jobba meir med, skal brukast til å leggja til rette opplæringa til elevane sine ulike behov. Når undervegsvurderinga blir brukt til å fremja elevar si læring og tilpassa opplæringa, er det *vurdering for læring*.

⁵ CIESL-prosjektet, UiS

Barnetrinnet

Indikator og nøkkeltal	2016-17	2017 - 18	2018-19	2019-20	2020-21
Læringskultur - Vindafjord	3,8	3,5	3,7	3,9	3,7
Læringskultur - Rogaland	3,8	3,8	3,8	3,9	4,0
Læringskultur - Nasjonalt	3,8	3,8	3,8	3,8	4,0
Indikator og nøkkeltal	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Fagleg utfordring - Vindafjord	4,1	4,0	3,9	3,9	3,9
Fagleg utfordring - Rogaland	4,1	4,1	4,1	4,0	4,0
Fagleg utfordring - Nasjonalt	4,1	4,1	4,1	4,0	4,0
Indikator og nøkkeltal	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Vurdering for læring - Vindafjord	4,0	4,2	4,0	3,9	3,7
Vurdering for læring - Rogaland	4,0	3,9	3,9	3,9	3,9
Vurdering for læring - Nasjonalt	3,9	3,9	3,9	3,9	3,8
Indikator og nøkkeltal	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Støtte frå heim - Vindafjord	4,2	4,5	4,5	4,3	4,1
Støtte frå heim - Rogaland	4,4	4,4	4,4	4,3	4,3
Støtte frå heim - Nasjonalt	4,4	4,4	4,4	4,3	4,3

Når det gjeld dei indikatorane som me har valt å legge inn under delen om 'Læring og vurdering', viser resultata frå elevundersøkinga at elevane på 7. trinn i Vindafjord i svært stor grad svarar i samsvar med kva elevane på dette trinnet gjer i fylket og nasjonalt. Det har likevel vore noko meir variasjon i tala i vår kommune. For indikatoren 'Læringskultur' er resultata for dette året tilbake på 2018 nivå. For dei andre viser utviklinga ein meir statisk eller svakt fallande tendens.

Delskår	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Forklarer lærerne hva som er målene i de ulike fagene slik at du forstår dem?	4,5	4,5	4,4	4,4	4,2
Forklarer lærerne godt nok hva det legges vekt på når skolearbeidet ditt vurderes?	4,4	4,5	4,3	4,2	4,0
Forteller lærerne deg hva som er bra med arbeidet du gjør?	4,3	4,5	4,4	4,3	4,0
Snakker lærerne med deg om hva du bør gjøre for å bli bedre i fagene?	3,9	4,4	4,1	3,9	3,7
Hvor ofte får du tilbakemeldinger fra lærerne som du kan bruke til å bli bedre i fagene?	3,8	4,0	4,0	3,6	3,7
Får du være med og foreslå hva det skal legges vekt på når arbeidet ditt skal vurderes?	3,7	3,7	3,5	3,6	3,3
Får du være med og vurdere skolearbeidet ditt?	3,5	3,7	3,5	3,5	3,3
Jeg får hjelp av lærerne til å tenke gjennom hvordan jeg utvikler meg i faget	3,9	4,1	4,0	3,9	3,5

Vindafjord kommune, Grunnskole, Elevundersøkelsen, Vurdering for læring, Alle eierformer, Trinn 7, Begge kjønn

Om me går inn på dei spesifikke spørsmåla under indikatoren 'Vurdering for læring' (tabellen over), ser me at elevane på 7. trinn gir tilbakemelding om at dei framleis i relativt liten grad får vera med på å vurdera eige skulearbeid. Det er litt dalande endring på dette området samanlikna med førre måling. Elevane på dette trinnet seier at dei i mindre grad enn tidlegare, får tilbakemeldingar frå lærarane som dei kan bruke til å bli betre i faga.

Ungdomstrinnet

Indikator og nøkkeltal	2016-17	2017 - 18	2018-19	2019-20	2020-21
Læringskultur - Vindafjord	3,8	3,5	3,7	3,9	4,0
Læringskultur - Rogaland	3,8	3,8	3,8	3,9	3,9
Læringskultur - Nasjonalt	3,8	3,8	3,8	3,8	3,9
Indikator og nøkkeltal	2016-17	2017 - 18	2018-19	2019-20	
Fagleg utfordring - Vindafjord	4,1	4,2	4,2	4,1	4,3
Fagleg utfordring - Rogaland	4,2	4,3	4,3	4,3	4,3
Fagleg utfordring - Nasjonalt	4,2	4,2	4,3	4,3	4,3
Indikator og nøkkeltal	2016-17	2017 - 18	2018-19	2019-20	
Vurdering for læring - Vindafjord	3,5	3,1	3,3	3,3	3,3
Vurdering for læring - Rogaland	3,3	3,3	3,3	3,3	3,4

Vurdering for læring - Nasjonalt	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
Indikator og nøkkeltal	2016-17	2017 - 18	2018-19	2019-20	
Støtte frå heim - Vindafjord	4,1	4,0	4,1	3,9	4,3
Støtte frå heim - Rogaland	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Støtte frå heim - Nasjonalt	4,0	4,1	4,1	4,1	4,1

Tala på ungdomstrinnet viser stigande tendens på indikatorane under denne overskrifta i 2020, både når det gjeld kommunal utvikling og samanlikna med Rogaland fylke og det nasjonale snittet.

Delskår	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Forklarer lærerne hva som er målene i de ulike fagene slik at du forstår dem?	3,8	3,5	3,8	3,7	3,9
Forklarer lærerne godt nok hva det legges vekt på når skolearbeidet ditt vurderes?	4,0	3,4	3,8	3,7	3,9
Forteller lærerne deg hva som er bra med arbeidet du gjør?	3,8	3,4	3,7	3,7	4,0
Snakker lærerne med deg om hva du bør gjøre for å bli bedre i fagene?	3,9	3,4	3,6	3,6	3,6
Hvor ofte får du tilbakemeldinger fra lærerne som du kan bruke til å bli bedre i fagene?	3,2	3,0	3,2	3,0	3,2
Får du være med og foreslå hva det skal legges vekt på når arbeidet ditt skal vurderes?	2,8	2,7	2,8	2,8	2,9
Får du være med og vurdere skolearbeidet ditt?	2,9	2,3	2,5	2,6	2,3
Jeg får hjelp av lærerne til å tenke gjennom hvordan jeg utvikler meg i faget	3,3	3,0	3,2	3,2	3,1

Vindafjord kommune, Grunnskole, Elevundersøkelsen, Vurdering for læring, Alle eierformer, Trinn 10, Begge kjønn

Litt fleire elevar på 10. trinn enn tidlegare seier dei har lærarar som forklarer dei måla, fortel dei kva som er bra med arbeidet og kva dei kan gjera for å bli betre i faga. Resultata er på middels nivå, det er òg det nasjonale snittet.

Elevane på ungdomstrinnet opplever mindre eigenvurdering og involvering enn elevane på barnetrinnet. Dette er på omrent same nivå som dei siste tre åra, og samsvarar òg med dei me samanliknar oss med.

Vurdering

God, læringsfremjande undervegs vurdering er heimla i føresegner til opplæringslova (§ 3)⁶ og skal

«... brukast som ein reiskap i læreprosessen, som grunnlag for tilpassa opplæring og bidra til at eleven aukar kompetansen sin i faget.»

Den gjeldande føresegna introduserer òg fire sentrale prinsipp for at denne undervegsvurderinga skal vera effektiv. Elevane skal forstå kor dei skal i læringa si (mål og kriteria), kor dei er i forhold til ønska læring (tilbakemelding) og korleis dei best kan tetta gapet mellom faktisk og ønska oppnådde mål (framovermelding/råd). For å forsterka ei slik forståing, skal elevane involverast i eiga læring gjennom mellom anna å bli lært opp til å vurdera eiga læring og kunna velja hensiktsmessige strategiar for vidare læring. Spørsmåla som elevundersøkinga vist til, speglar desse prinsippa.

Forskarar har, som tidlegare nemnt, vist at det er ein samanheng mellom grad av slik involvering og medverknad og motivasjon for læring. Når relativt få elevar på 7. trinn og svært få elevar på 10. trinn seier at dei blir involvert i vurderinga av eiga læring, er difor dette noko kommunen må ta på største alvor. Sjølv om det er ein marginal positiv utvikling på dei fleste spørsmåla dei siste par åra og dei samla sett ligg på nivå med både fylket og landet, kan det sjå ut som den positive verknaden av den nasjonale satsinga *Vurdering for læring*, spesielt i 2015-16, har dabba av. Det ein lærte i satsinga trengst å friskast opp att hos både lærarar, skuleleiarar og skuleeigarar. Planane for vidare utvikling i Vindafjordskulen slik dei blir presenterte i kap. 4 i denne kvalitets- og utviklingsmeldinga må ta høgde for det.

LÆRINGSRESULTAT

Alle elevar skal lykkast i opplæring og utdanning (jf. sektormåla). Ein viktig føresetnad for dette er at dei meistrar dei grunnleggjande ferdighetene på ein måte som gjer dei i stand til å delta i vidare utdanning og i arbeidslivet som vaksne.

Dei grunnleggjande ferdighetene i læreplanverket Kunnskapsløftet (LK06) er:

- Å kunne lese
- Å kunne rekne
- Å kunne skrive
- Munnlege ferdigheter
- Digitale ferdigheter

Ferdigheitene er avgjerande reiskapar for læring i alle fag og samstundes ein føresetnad for at eleven skal kunna visa kompetansen sin.

I læreplanverket er dei grunnleggjande ferdigheitene integrert i kompetansemåla på premissene til det enkelte faget. Ferdigheitene er difor uttrykt på ulik måte og i varierande grad i læreplanane for fag, avhengig av korleis ferdigheitene blir forstått i faget, og kva for funksjon dei har som ein del av kompetansen i faget. Utdanningsdirektoratet har òg utarbeidd eit rammeverk for korleis ein skal forstå dei grunnleggjande ferdigheitene⁷.

Kunnskapsløftet LK06 har nå blitt revidert, og nytt læreplanverk (LK20) gjeld frå august 2020. Regjeringa byggjer denne på Meld. St. 28 (2015-2016), *Fag – Fordypning – Forståelse*. Ny overordna del (*Verdiar og prinsipp*) blei fastsett 01.09.17 og representerer verdigrunnlaget for utarbeidninga av fagplanane. Overordna del blir iverksett samtidig med resten av læreplanverket i august 2020. Når LK20 nå er gjeldande, inneber det òg endringar med tanke på korleis dei grunnleggjande ferdigheitene bli presentert og skal bli forstått i dei ulike faga.

Rapportdelen av denne kvalitets- og utviklingsmeldinga relaterer seg til LK06, medan innhaldet i kapittel 4, Vindafjordskulen i utvikling, byggjer på det nye læreplanverket, LK20.

Det ligg førebels ikkje føre nasjonale resultatindikatorar som direkte kan linkast opp mot kvar av dei fem grunnleggjande ferdigheitene. I kvalitets- og utviklingsmeldinga er desse resultatindikatorane tatt med:

- *Kartleggingsprøvar i lesing*
- *Kartleggingsprøvar i rekning*

⁶ <https://www.udir.no>

- *Kartleggingsprøvar i engelsk*
- *Nasjonale prøvar på 5., 8. og 9.trinn i lesing*
- *Nasjonale prøvar på 5., 8. og 9.trinn i rekning*
- *Nasjonale prøvar på 5. og 8.trinn i engelsk lesing*
- *Standpunkt- og eksamenskarakterar i norsk hovudmål, matematikk og engelsk*
- *Grunnskulepoeng*

Kartleggingsprøver

Føremålet med kartleggingsprøvene på 1.-3. trinn (Utdanningsdirektoratet) er å identifisera elevar som treng ekstra oppfølging. Det er viktig at desse elevane blir sett tidleg i opplæringsløpet slik at dei kan få den tilrettelegginga dei har trong for.

Kartleggingsprøvane gir ikkje informasjon om alle elevane. Resultata frå prøvene gir berre informasjon om elevar som er rundt eller under ei definert bekymringsgrense. Elevar som har alt rett eller nesten alt rett, er ikkje nødvendigvis spesielt flinke elevar. Derimot treng elevane som hamnar under bekymringsgrensa ekstra tilrettelegging. Prøvane er som nemnt laga spesifikt for å identifisera og fange opp desse elevane på eit tidleg tidspunkt. I Vindafjordskulen skal det lagast tiltaksplan for elevar som skårar under kritisk grense. Tiltaksplanen skal mellom anna innehalda plan for re-testing for å sjekka progresjon til eleven.

Vindafjord har plan over kva for kartleggingar og undersøkingar som er obligatoriske i kommunen. Sjå tabell under. Prøvane vert gjennomførte på skulenivå, og skal vera eit verktøy for tidleg å identifisera dei som strevar, og for å justera og leggja til rette undervisninga best mogleg for alle elevar. I denne meldinga ser me på resultata frå dei kartleggingane/undersøkingane som er nasjonalt bestemt for å kunna samanlikna med resultata på landsbasis.

I kvalitets- og utviklingsmeldinga gir kartleggingsprøvane eit bilete av dei ulike årskulla si utvikling over tid. På den måten kan ein sjå korleis og om skulane greier å løfta elevar som strever.

Kartlegging i Vindafjordskulen - fang opp følg opp -

Steg	Tidspunkt	Obligatoriske kartlegginger	Frist for registrering	Ansvarleg
1. steg	Haust	Begrepsforsåelse (jamfør med testen frå barnehagen) Talstart Carlsten lesefart og leseforståing	15.sep. Etter haustferien og før jul 22.des. Conexus	Faglærar / kontaktlærar Faglærar / kontaktlærar
	Vår	UDIR Kartlegging rekning (Må bestillast febr-mar) UDIR Kartlegging lesing	3.apr Conexus 3.apr. Conexus	Faglærar / kontaktlærar Faglærar / kontaktlærar
2. steg	Haust	Alle tel 2 Carlsten lesefart og leseforståing	25.sept. Conexus 15. okt. Conexus	Faglærar / kontaktlærar Faglærar / kontaktlærar
	Vår	UDIR Kartlegging rekning UDIR Kartlegging lesing	3.apr. Conexus 3.apr. Conexus	Faglærar / skuleleiing Faglærar / skuleleiing
3. steg	Haust	Alle tel 3 Carlsten lesefart og leseforståing Undersøking om mobbing: Spekter	25.sept. Conexus 15. okt. Conexus 15. nov. Spekter	Faglærar / skuleleiing Faglærar / kontaktlærar Kontaktlærar /skuleleiing
	Vår	UDIR Kartlegging engelsk (Må bestillast) UDIR Kartlegging rekning (Må bestillast) UDIR Kartlegging lesing	3.apr. Conexus 3.apr. Conexus 3.apr. Conexus	Faglærar / skuleleiing Faglærar / skuleleiing Faglærar / skuleleiing
4. steg	Haust	Alle tel 4 Carlsten lesefart og leseforståing Undersøking om mobbing: Spekter	25. sept. Conexus 15. okt. Conexus 15. nov. Spekter	Faglærar / kontaktlærar Faglærar / kontaktlærar Kontaktlærar /skuleleiing
	Vår	Carlsten lesefart og leseforståing UDIR Kartlegging digitale ferdigheter (må bestillast)	15. juni Conexus 3.apr. Conexus	Faglærar / kontaktlærar Faglærar / kontaktlærar
5. steg	Haust	Alle tel 5 UDIR Nasjonal prøve, lesing UDIR Nasjonale prøve, engelsk UDIR Nasjonale prøve, rekning Undersøking om mobbing: Spekter	25.sept. Conexus PAS – plan frå Udir. * Conexus PAS – plan frå Udir. * Conexus PAS – plan frå Udir. * Conexus 15. nov. Spekter	Faglærar / kontaktlærar Faglærar / skuleleiing Faglærar / skuleleiing Faglærar / skuleleiing Kontaktlærar /skuleleiing
	Vår	Carlsten lesefart og leseforståing	15. juni.	Faglærar / kontaktlærar
6. steg	Haust	Alle tel 6 Carlsten lesefart og leseforståing Undersøking om mobbing: Spekter	25.sept. 15. okt. 15.nov.	Faglærar / kontaktlærar Faglærar / kontaktlærar
	Vår	Carlsten lesefart og leseforståing	15. juni. Conexus	Faglærar / kontaktlærar
7. steg	Haust	Alle Tel 7 Carlsten lesefart og leseforståing UDIR Elevundersøkinga	25.sept. Conexus 15. okt. Conexus 3.jan	Faglærar / kontaktlærar Faglærar / kontaktlærar Kontaktlærar /skuleleiing
	Vår	Carlsten lesefart og leseforståing	15. juni. Conexus	Faglærar / kontaktlærar
8. steg	Haust	Alle tel 8 UDIR Nasjonal prøve, lesing UDIR Nasjonale prøve, engelsk UDIR Nasjonale prøve, rekning UDIR Elevundersøkinga	25.sept. Conexus PAS – plan frå udir. * Conexus PAS – plan frå udir. * Conexus PAS – plan frå udir. * Conexus 3.jan	Faglærar / kontaktlærar Faglærar / kontaktlærar Faglærar / kontaktlærar Faglærar / kontaktlærar Kontaktlærar /skuleleiing
	Vår	Alle tel 9 UDIR Nasjonal prøve, lesing UDIR Nasjonale prøve, rekning UDIR Elevundersøkinga	25.sept. Conexus PAS – plan frå udir. * Conexus PAS – plan frå udir. * Conexus 3.jan	Faglærar / kontaktlærar Faglærar / kontaktlærar Faglærar / kontaktlærar Kontaktlærar /skuleleiing
10. steg	Haust	Alle tel 10 Carlsten lesefart og leseforståing UDIR Elevundersøkinga	25 sept. Conexus 15. nov. Conexus 3.jan	Faglærar / kontaktlærar Faglærar / kontaktlærar Kontaktlærar /skuleleiing

Nasjonale prøvar

Føremålet med nasjonale prøvar er å vurdere i kva for grad skulen lykkast med å utvikle elevane sine ferdigheitar i lesing, rekning og i deler av faget engelsk. Nasjonale prøvar i lesing og rekning er ikkje prøvar i fag, men i *grunnleggjande ferdigheitar i alle fag*. Desse prøvane tar difor ikkje utgangspunkt i kompetansemåla i norsk og matematikk, men i alle fag der mål for lesing og rekning er integrerte. Prøvene i engelsk skil seg frå dei to andre prøvane sidan dei tar utgangspunkt i kompetansemål i eitt fag.

I tabellane som omhandlar dei nasjonale prøvene, blir det oppgitt gjennomsnittleg poengsum for kvar prøve. I tillegg viser tabellane prosentdel elevar med svake, middels og gode lese- og rekneferdigheiter. På barnetrinnet er elevane sine ferdigheitar gruppert i tre

meistringsnivå, der meistringsnivå 3 er det beste. På ungdomstrinnet er resultata inndelt i fem nivå, der meistringsnivå 5 er det beste. Elevar som ligg på nivå 1 på barnesteget, og nivå 1, og nedre del av nivå 2 på ungdomssteget, ligg under det som er definert som kritisk grense, og treng ekstra styrking ein periode for å få betre læringsutbytte.

Skulane har ansvar for å lage tiltaksplan for elevar som skårar på nivå 1 på 5. trinn og nivå 1 og nedre del av nivå 2 på 8. trinn. Resultat på 5. og 8. trinn vert analysert og arbeidd vidare med i heile personalet og på trinn/lag. På nettsidene til Utdanningsdirektoratet finn ein rettleiarar for eit slikt arbeid. Føresette skal vera orientert om resultat innan desember.

Resultata blir òg diskutert med og reflektert over saman med skuleeigar. Prøvane for 8. og 9. trinn er identisk like og er eit grunnlag for å måla eleven sin framgang i læringa (lesing og rekning). Opplæringa har som mål at eleven skal ha minst 3-4 poeng i utvikling frå 8. til 9.trinn.

Skulane i Vindafjord har låg grad av fritak på nasjonale prøver.

Lesing

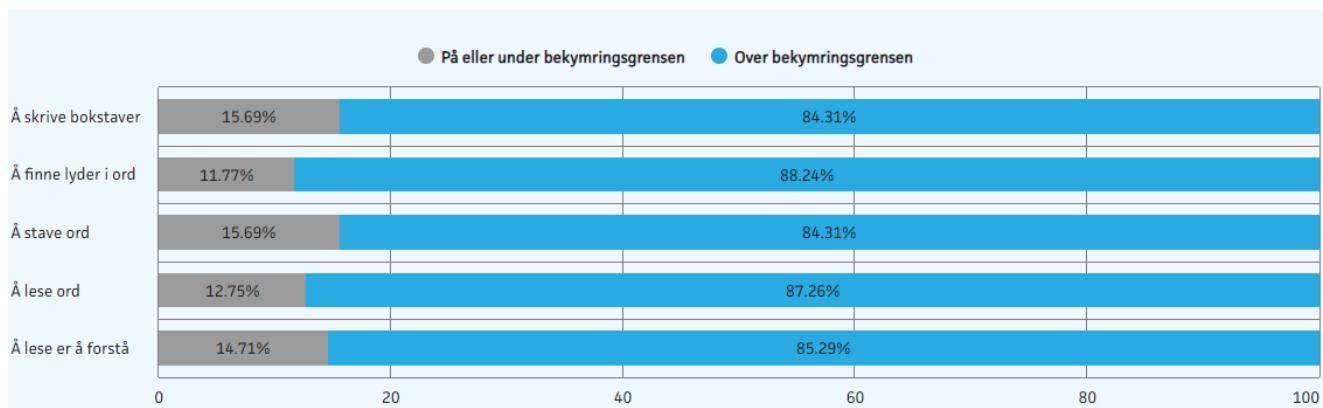
Høg kvalitet i leseopplæringa er ein føresetnad for å auka leseferdigheita hjå elevane, og er direkte kopla til lesing som grunnleggjande ferdighet i alle fag.

Kartleggingsprøvar i lesing

I lesing er det obligatoriske kartleggingsprøvar på 1., 2. og 3. trinn.

Lesing 1.kl - 2020/21

Delprøvar

Lesing 2.kl 2020/21

Delprøvar

	På eller under bekymringsgrensen	Over bekymringsgrensen
Å lese ord	30,23%	69,77%
Å stave ord	16,28%	83,72%
Å lese er å forstå del 1+2	20,93%	79,07%

Lesing 3.kl – 2019-20

Delprøvar:

	På eller under bekymringsgrensen	Over bekymringsgrensen
Å lese ord	33,33%	66,67%
Å stave ord	26,88%	73,12%
Å lese er å forstå del 1+ del 2	21,18%	78,82%

Tabellane syner kva som vert testa og korleis elevgruppa fordeler seg i høve til grensa for bekymring. Kvar skule set i verk tiltak slik at elevane under grensa kan ”koma over” bekymringsgrensa. Høgare lærartettleik i 1.-4. kl. gir rom for tilrettelegging.

Nasjonale prøvar i lesing

Nasjonale prøvar i lesing skal som tidlegare nemnt, kartleggja i kva grad elevane sine leseferdigheitar samsvarar med kompetanseområder leseferdigheitar er integrert. Tekstane på prøven er difor henta frå fleire ulike fag.

Dei nasjonale prøvane i lesing omfattar tre aspekt. Elevane skal vise at dei kan:

1. finna informasjon
2. forstå og tolka teksten
3. reflektera over og vurdera form og innhald i teksten

5. trinn

Tabellen under syner at Vindafjord prosentvis har ei større gruppe på nivå 1 enn både Rogaland og nasjonalt. På meistringsnivå 2 er det ikkje så store avvik samanlikna med

Rogaland og nasjonalt. I perioden ligg Vindafjord over i tre av fem år. På meistringsnivå 3 ligg Vindafjord under alle fem åra.

Indikator og nøkkeltall	Mestringsnivå 1	Mestringsnivå 2	Mestringsnivå 3
2016-17 - Vindafjord kommune	26,7	53,7	19,8
2016-17 - Rogaland fylke	26,6	51,3	22,1
2016-17 - Nasjonalt	25,4	50,7	23,9
2017-18 - Vindafjord kommune	35,2	55,6	9,3
2017-18 - Rogaland fylke	25,3	54,0	20,7
2017-18 - Nasjonalt	23,8	53,0	23,2
2018-19 - Vindafjord kommune	31,7	50,5	17,8
2018-19 - Rogaland fylke	23,6	56,0	20,4
2018-19 - Nasjonalt	23,2	54,5	22,3
2019-20 - Vindafjord kommune	30,0	61,8	8,2
2019-20 - Rogaland fylke	22,3	57,0	20,7
2019-20 - Nasjonalt	23,0	55,6	21,5
2020-21 - Vindafjord kommune	32,7	54,5	12,7
2020-21 - Rogaland fylke	21,8	56,8	21,4
2020-21 - Nasjonalt	23,3	55,1	21,6

8. trinn

Ser ein meistringsnivået i lesing etter 8. trinn opp mot resultata i Rogaland og heile landet, er det mellom anna skilnaden mellom nivåa 1+2, nivå 3 og nivåa 4+5 som er interessante å samanlikna.

Hausten 2020 hadde Vindafjord fleire elevar frå 8. trinn på dei to lågaste nivåa enn både fylket og heile landet. Det er òg mange fleire Vindafjord elevar på nivå 1+2 enn åra før. Om me ser i andre enden av skalaen, ser det òg ut til å vera ein vesentleg nedgang for skulane i Vindafjord samanlikna med året før. I dei aller fleste åra som er med i tabellen, er det markant færre av elevane våre på 8. trinn som skårar på nivå 5, samanlikna med snittet i fylket og nasjonalt. For skuleåret 2020-21 er ein på eit svært lågt nivå. Resultatet det siste året er også lågt om ein legg saman delen av elevar på dei to øvre nivåa.

Det blir viktig å følgja med framover om dette er ei varig endring. Spørsmålet blir: Korleis sikrar ein at denne fordelinga på nivåa blir stabilisert, og at ein kan redusere nivå 1 gruppa framover og samstundes få fleire i dei øvre nivågruppene?

Indikator og nøkkeltall	Mestringsnivå 1	Mestringsnivå 2	Mestringsnivå 3	Mestringsnivå 4	Mestringsnivå 5
2016-17 - Vindafjord komm.	6,8	22,2	43,6	19,7	7,7
2016-17 - Rogaland fylke	10,3	17,9	43,1	17,5	11,2
2016-17 - Nasjonalt	9,7	17,6	41,4	19,5	11,8
2017-18 - Vindafjord komm.	9,8	24,5	40,2	13,7	11,8

2017-18 - Rogaland fylke	8,0	17,2	43,1	20,9	10,7
2017-18 - Nasjonalt	8,8	17,8	42,0	20,2	11,2
2018-19 - Vindafjord komm.	7,8	15,5	53,4	15,5	7,8
2018-19 - Rogaland fylke	8,7	16,4	42,9	21,7	10,3
2018-19 - Nasjonalt	9,1	16,7	42,5	21,2	10,5
2019-20 - Vindafjord komm.	9,9	10,9	46,5	22,8	9,9
2019-20 - Rogaland fylke	9,7	14,9	43,1	23,2	9,1
2019-20 - Nasjonalt	9,8	14,7	43,1	23,2	9,2
2020-21- Vindafjord komm.	13,5	17,1	47,7	18,9	2,7
2020-21 - Rogaland fylke	10,1	17,0	42,3	21,9	9,1
2020-21 - Nasjonalt	9,4	17,4	41,6	22,1	9,6

9. trinn

Når det gjeld dette trinnet, er det eit lågt tal i Vindafjord på nivå 1, sjølv om det er over året 2019-20. Det gjeld òg om ein ser dei to lågaste nivåa i samanheng. Det er litt færre av 9. trinnselevane våre på nivå 5 samanlikna med fylket og nasjonalt. Det gjeld og om ein legg saman dei to øvre nivåa. Som skrive over om 8. trinnet, vil det vere viktig å følgje utviklinga vidare.

Indikator og nøkkeltall	Mestringsnivå 1	Mestringsnivå 2	Mestringsnivå 3	Mestringsnivå 4	Mestringsnivå 5
2016-17 - Vindafjord komm.	4,9	21,6	35,3	22,5	15,7
2016-17 - Rogaland fylke	5,9	11,6	37,5	24,3	20,6
2016-17 - Nasjonalt	5,4	11,1	35,8	24,6	23,1
2017-18 - Vindafjord komm.	4,3	11,1	42,7	23,1	18,8
2017-18 - Rogaland fylke	5,0	17,1	41,4	21,7	12,2
2017-18 - Nasjonalt	5,1	12,1	37,3	24,6	21,0
2018-19 - Vindafjord komm.	8,7	9,6	35,6	26,9	19,2
2018-19 - Rogaland fylke	5,6	18,9	43,5	19,7	12,1
2018-19 - Nasjonalt	5,8	11,4	36,2	26,7	20,1
2019-20 - Vindafjord komm.	2,0	10,9	36,6	34,7	15,8
2019-20 - Rogaland fylke	5,8	9,2	35,9	29,9	19,1
2019-20 - Nasjonalt	6,0	9,2	35,8	29,7	19,3
2020-21 – Vindafjord komm.	4,0	9,9	36,6	24,7	15,8
2020-21 - Rogaland fylke	5,8	10,6	35,7	29,9	18,0
2019-20 - Nasjonalt	5,8	11,0	35,1	28,6	19,5

Vurdering

Tabellen med kartleggingsprøva i lesing 1.klassse viser ein oversikt over resultata for elevar født i 2013. Måleresultata i 2020 skil seg ikkje vesentleg ut frå tidlegare kartleggingar.

Kartlegginga som vert gjennomført i 1. klasse viser ca. (70 +/-5)% over bekymringsgrensa og (30+/-5)% under bekymringsgrensa.

For 2. og 3. klasse viser det samla resultatet mykje det same. Utfordinga for skulane er å ha fokus på dei mest utfordrande emna og å få sett inn tiltak som hjelper eleven vidare slik at fleire kjem over bekymringsgrensa. No er det utarbeidd ein leseplan for 1. -7.klasse frå 2020. Dette gir grunnlag for skuleeigar til å kvalitetssikre arbeidet med både begynnarpoplæringa og lesing i alle fag gjennom heile skuleløpet. Eit aktuelt tiltak for utvikling på sikt kan vera å sjå språkarbeidet i barnehage og leseopplæringa i skule meir i samanheng.

Variasjonar i resultata for nasjonale prøver kan skyldast mange faktorar. Det er mellom anna viktig å vera klar over at det ikkje er dei same elevane som blir kartlagde frå år til år. Det er samstundes ikkje grunn til å vere fornøgd med at Vindafjord ligg under nasjonalt nivå på meistringsnivå 1 og 3 i 5. klasse. Her har ein fokus på å redusera gruppa som hamnar på nivå 1 og få ei forskyving over i nivå 2 og 3. Dette involverer alle fag. Klassen og alle klasselærarane har fokus på utfordringar som kjem fram i nasjonal prøve for 5. klasse, 8. klasse og 9.klasse. Kvar skule lagar ein oversikt over sterke sider og utfordringane ein har og fylgjer korleis utviklinga er over fleire år.

Elevane på 9. trinn gjennomfører den same nasjonale prøva i lesing som elevane på 8. trinn. Denne prøva er laga etter kompetanseområda på 7. trinn. Tabellen nedanfor viser i kor stor grad elevane sine resultat blir betre. Det er forventa at snittet skal auka med ca. 4 poeng om læringsutviklinga er "normal".

NP	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Nivå 5	Snitt poeng
Les 8.kl 2016-17	9,8 %	28,4%	33,3%	22,5%	5,9%	49
Les 9.kl 2017-18	4,3%	11,1%	42,7%	23,1%	18,8%	53
Les 8.kl 2017-18	9,8%	24,5%	40,2%	13,7%	11,8%	49
Les 9.kl 2018-19	8,7%	9,6%	35,6%	26,9%	19,2%	52
Les 8.kl 2018-19	7,8%	15,5%	53,4%	15,5%	7,8%	49
Les 9.kl 2019-20	2,0%	10,9%	36,6%	34,7%	15,8%	54
Les 8.kl 2019-20	9,9%	10,9%	46,5%	22,8%	9,9%	51
Les 9.kl 2020-21	4,0%	9,9%	36,6%	26,7%	22,8%	55

Elevane på 9. trinn i Vindafjord skuleåret 2020-21 presterte 4 skalapoeng betre enn då dei tok leseprøva på 8. trinn i 2019-20. Elevane i Vindafjordskulen hadde med andre ord ein auke i skår frå 8. til 9. trinn dette året som er på høgde med landsgjennomsnittet.

For å sikra best mogleg læringsresultat, er det viktig at den enkelte skulen jamleg vurderer eigne resultat opp mot gjeldande praksis. I praksis betyr dette mellom anna at skulane i Vindafjord er «tett på» og følgjer opp den undervisninga som skjer på eigen eining.

Rekning

Høg kvalitet i rekneopplæringa er ein føresetnad for å utvikle gode rekneferdigheitar hjå den einskilde elev.

Kartleggingsprøvar i rekning

Kartleggingsprøvane i rekning måler elevane si forståing av omgrep og evna til å bruka dei i rekning. Resultata eignar seg ikkje som styringsinformasjon, og kan ikkje brukast til å samanlikna skular, kommunar eller fylke. Prøvane skal brukast i klasserommet og på skulen slik at kvar elev med ekstra utfordring vert oppdaga tidleg i opplæringa, og oppfølging/tiltak blir sett i verk.

Grafane nedanfor samanliknar derfor ikkje resultat med andre kommunar, men viser korleis årskulla utviklar seg når det gjeld korleis elevar skårar i forhold til ei definert bekymringsgrense. Ved å følgja årskulla kan skulane vurdera effekten av dei tiltaka som er sette i verk for dei elevane som har skåra rundt eller under grensa for bekymring.

Rekning 1. - 3.kl - skuleåret 2020/21

	På eller under bekymringsgrensen	Over bekymringsgrensen
Hele prøven:	19,8%	80,2%
Hele prøven:	22,83%	77,17%
Hele prøven:	26,04%	73,96%

Tabellen med kartleggingsprøva i rekning for 1. - 3. klasse viser ein oversikt over resultata for elevar født i 2013, 2012 og 2011. Måleresultata i 2020 skil seg ikkje vesentleg ut frå tidlegare kartleggingar. Kartlegginga som vert gjennomført i 1. klasse viser ca. (80 +/-2)% over bekymringsgrensa og (20+/-2)% under bekymringsgrensa.

For 2. og 3. klasse viser det samla resultatet ca. (75 +/-2)% over bekymringsgrensa og (25+/-2)% under bekymringsgrensa.

Utfordinga for skulane er å ha fokus på dei mest utfordrande emna og å få sett inn tiltak som hjelper den einskilde eleven vidare slik at fleire kjem over bekymringsgrensa.

Nasjonale prøvar i rekning

Nasjonale prøver i rekning skal kartleggja i kva grad elevane sine rekneferdigheitar er i samsvar med kompetansemåla der rekneferdigheitar er integrert. Dette inneber at nasjonale prøver i rekning ikkje er en prøve i matematikk som fag, men ein prøve i rekning som grunnleggjande ferdighet.

Dei nasjonale prøvane i rekning dekkjer tre innhaldsområde:

- Tal
- Måling
- Statistikk

Prøvene i rekning tar utgangspunkt i korleis elevane nyttar rekning i ulike faglege og daglegdagse samanhengar. På 5. trinn inneber det at elevane forstår korleis dei:

- kan løysa ei gitt utfordring
- kan løysa problemet ved hjelp av rekneoperasjonar
- kan vurdera om svara er rimelege
- kan ha effektive strategiar for enkel rekning med tal

På ungdomstrinnet inneber det at elevane:

- forstår og kan reflektera over korleis dei best kan løysa ei gitt utfordring,
- kan løysa problemet ved hjelp av rekneoperasjonar
- kan vurdera om svara dei får er rimelege
- kan visa effektive strategiar for enkel tal rekning

5. trinn

Indikator og nøkkeltal	Meistringsnivå 1	Meistringsnivå å 2	Meistringsnivå 3
2016-17 - Vindafjord kommune	22,5	57,8	19,6
2016-17 - Rogaland fylke	22,1	53,6	24,3

2016-17 - Nasjonalt	23,0	51,3	25,0
2017-18 - Vindafjord kommune	32,7	49,5	17,8
2017-18 - Rogaland fylke	22,4	52,6	25,0
2017-18 - Nasjonalt	23,0	51,3	25,6
2018-19 - Vindafjord kommune	28,7	47,5	23,8
2018-19 - Rogaland fylke	23,1	52,1	24,8
2018-19 - Nasjonalt	23,1	51,3	25,6
2019-20 - Vindafjord kommune	25,5	57,3	17,3
2019-20 - Rogaland fylke	21,9	50,9	27,2
2019-20 - Nasjonalt	23,8	50,8	25,4
2020-21 - Vindafjord kommune	28,9	49,1	21,9
2020-21- Rogaland fylke	21,6	52,8	25,6
2020-21- Nasjonalt	24,0	51,7	24,3

Oversikta over resultata på Nasjonale prøvar i rekning på 5. trinn i Vindafjord viser varierande resultat frå år til år. I 2016-20 scora 27,66% i snitt av elevane tilsvarande nivå 1 (det lågaste) i rekning. I 2020-21 var dette talet 28,9%. Samstundes har elevar på nivå 3 auka frå 19,6,9% i 2016-17 til 21,9% i 2020-21, med variasjon frå år til år.

I tabellen for 5. trinn over ser vi at fylket og landet har ei litt meir stabil fordeling mellom nivå år for år. På nivå 3 ligg både fylke og landet over Vindafjord.

8. trinn

Indikator og nøkkeltall	Mestringsnivå 1	Mestringsnivå 2	Mestringsnivå 3	Mestringsnivå 4	Mestringsnivå 5
2016-17 - Vindafjord kommune	6,9	23,3	40,5	22,4	6,9
2016-17 - Rogaland fylke	7,0	21,5	39,5	21,4	10,6
2016-17 - Nasjonalt	7,3	22,4	38,9	20,6	10,8
2017-18 - Vindafjord kommune	*	30,1	34,0	25,2	*
2017-18 - Rogaland fylke	5,9	21,4	37,1	23,9	11,7
2017-18 - Nasjonalt	7,7	22,4	37,6	21,6	10,8
2018-19 - Vindafjord kommune	11,7	17,5	40,8	21,4	8,7
2018-19 - Rogaland fylke	7,6	18,9	37,5	24,4	11,6
2018-19 - Nasjonalt	8,7	21,0	37,5	22,6	10,3
2019-20 - Vindafjord kommune	8,9	22,8	34,7	23,8	9,9
2019-20 - Rogaland fylke	6,7	21,7	38,4,	22,2	11,0
2019-20 - Nasjonalt	7,4	23,3	38,4	20,7	10,3
2020-21 - Vindafjord kommune	9,9	27,0	38,7	15,3	9,0
2020-21 - Rogaland fylke	6,5	21,0	39,7	22,1	10,7
2020-21 - Nasjonalt	7,7	23,5	38,6	20,1	10,1

Oversikta over resultata på Nasjonale prøvar i rekning på 8. trinn i Vindafjord viser varierande resultat frå år til år. I perioden 2016-20 ligg den største elevgruppa på nivå 3 og 4. Nivå 5 har ikkje over 10% av elevane. Litt lågare enn Rogaland og nasjonalt.

9. trinn

Indikator og nøkkeltall	Mestringsnivå 1	Mestringsnivå 2	Mestringsnivå 3	Mestringsnivå 4	Mestringsnivå 5
2016-17 - Vindafjord kom.	2,9	17,3	37,5	27,9	14,4
2016-17 - Rogaland fylke	3,8	14,5	34,7	25,9	21,1
2016-17 - Nasjonalt	4,2	15,4	34,2	25,2	20,9
2017-18 - Vindafjord kom.	8,1	15,0	31,6	24,8	20,5
2017-18 - Rogaland fylke	4,6	15,0	32,4	26,8	21,3
2017-18 - Nasjonalt	4,3	15,2	33,7	26,3	20,5
2018-19 - Vindafjord kom.	7,7	11,5	43,3	25,0	12,5
2018-19 - Rogaland fylke	4,4	13,4	32,0	28,7	21,5
2018-19 - Nasjonalt	4,8	14,4	32,7	28,4	19,6
2019-20 - Vindafjord kom.	4,0	15,8	27,7	32,7	19,8
2019-20 - Rogaland fylke	4,0	14,2	32,5	27,1	22,3
2019-20 - Nasjonalt	4,6	15,6	34,4	25,6	19,7
2020-21 - Vindafjord kom.	5,0	12,9	41,6	23,8	16,8
2020-21 - Rogaland fylke	4,0	13,6	35,1	26,7	20,6
2020-21 - Nasjonalt	4,7	15,5	35,1	25,5	19,2

Rekning i 9. klasse viser at ein høgare prosent av elevane ligg på nivå 1 enn fylke og landet dei fleste åra i perioden. Elevgruppa på nivå 2 og 3 er større enn nivågruppa 4 og 5. Nivå 5 ligg godt under nivået i fylke og nasjonalt.

Tabellane nedanfor viser resultata for dei same elevane på nasjonale prøvar i rekning når dei gjekk på 8. og 9. trinn. Det er av særskilt interesse å følgje utviklinga til kvart enkelt kull, då det gir skulane mykje informasjon om i kor stor grad elevane sine resultat blir betre.

NP	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Nivå 5	Snitt poeng
Rekning 8.kl 2016-17	6,9%	23,3%	40,5%	22,4%	6,9%	50
Rekning 9.kl 2017-18	*	*	31,6%	24,8%	20,5%	53
Rekning 8.kl 2017-18	*	30,1%	34,0%	25,2%	*	48
Rekning 9.kl 2018-19	7,7%	11,5%	43,3%	25,0%	12,5%	52

Rekning 8.kl 2018-19	11,7%	17,5%	40,8%	21,4%	8,7%	49
Rekning 9.kl 2019-20	4,0%	15,8%	27,7%	32,7%	19,8%	54
Rekning 8.kl 2019-20	8,9%	22,8%	34,7%	23,8%	9,9%	50
Rekning 9.kl 2020-21	5,0%	12,9%	41,6%	23,8%	16,8%	53

Elevane på 9. trinn gjennomfører den same nasjonale prøven som elevane på 8. trinn. Denne prøven er laga etter kompetanseområda på 7. trinn. Det er derfor forventa at elevane skal prestere betre på prøven på 9. trinn enn på 8. trinn. På nasjonalt nivå ligg elevane på 9. trinn mellom 3 og 4 skolapoeng over elevane på 8. trinn.

For å sikra best mogleg læringsresultat er det viktig at den enkelte skulen jamleg vurderer eigne resultat opp mot gjeldande praksis. Det betyr mellom anna at skulane i Vindafjord er «tett på» og følgjer opp den undervisninga som skjer på eiga eining.

Vurdering

Eit felles trekk for kartleggingsprøvar og nasjonale prøvar i rekning i Vindafjord er at for mange elevar hamnar på eit lågt nivå. Eit mål er å løfta fleire elevar opp på eit høgare meistringsnivå. Det vil seia: å få fleire frå nivå 1 over på nivå 2, og å få ei jamnare fordeling på dei øvre nivåa. Nasjonale prøvar syner òg at meistringsnivået på midten omfattar mange elevar, medan talet på elevar på det høgaste meistringsnivået er noko under snittet for fylket og nasjonalt.

Ei utfordring er å forstå og bruka tal tidleg i opplæringa. Arbeid med å forstå og bruka tal (rekning) må vera med i alle fag og emne ein arbeider med gjennom skulelopet. Det same gjeld innhaldsområda som vert målte i nasjonale prøver.

God fagleg kompetanse hjå lærarar som underviser i matematikk er viktig. I dag er kompetansekravet 30 studiepoeng for lærarar som underviser i faget på 1.-7. trinn og 60 studiepoeng på 8.-10. trinn. Ved å prioritera at faglærar i matematikk på alle trinn har slik kompetanse, vil kommunen vera med å heva den grunnleggjande ferdigheita rekning.

For å nå dette, har ein dei siste åra satsa på vidareutdanning i matematikk for lærarar. Skuleåret 2017-18 gjekk tre lærarar på vidareutdanning i matematikk gjennom ordninga 'Kompetanse for kvalitet'. I skuleåra 2018-19 og 2020-21 fekk 11 nye lærarar tilsvarande vidareutdanning. Skuleåret 2021-22 får to nye lærarar ta vidareutdanning i faget. For å nytta denne kompetansen i kommunen, må ein leggje til rette for at lærarar kan lære av kvarandre i profesjonelle læringsfellesskap, både internt og på tvers av skular. Gode fagmiljø ved kvar skule er viktig, men det krev fleire faglærarar ved kvar skule. Dette er utfordrande ved dei minste einingane våre.

Engelsk

Kartleggingsprøvar i engelsk

Kartleggingsprøvane i engelsk testar elevane sine leseferdigheiter i engelsk. Prøvane er ikkje utvikla for å samordna resultata, og resultata egnar seg difor ikkje som styringsinformasjon. Dei kan ikkje brukast til å samanlikne skular, kommunar eller fylke. Kartleggingsprøva i engelsk er bare obligatorisk gjennomført på 3. trinn.

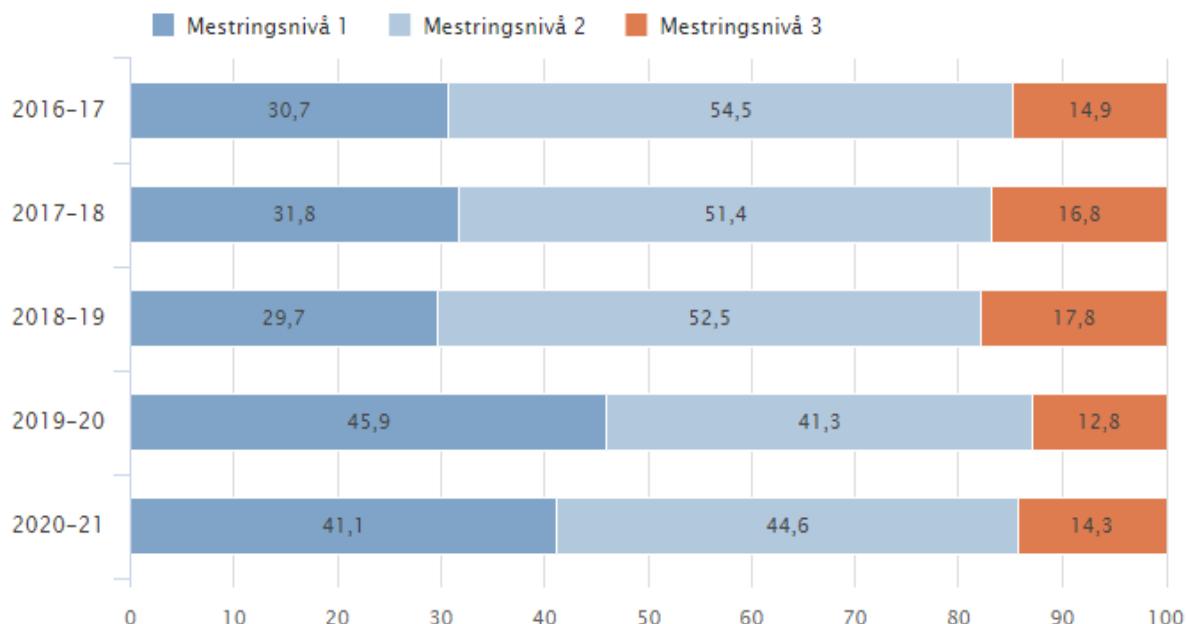
Engelsk 3.kl - skuleåret 2020/21

	På eller under bekymringsgrense	Over bekymringsgrense
Lytting	14	38
Lesing	16	36

Nasjonale prøvar i engelsk

Engelsk er ikkje ein av dei grunnleggjande dugleikane. Nasjonale prøvar i engelsk skal kartleggja i kva grad leselesedugleiken i engelsk samsvarar med kompetansemåla i læreplanen, og skal nyttast som grunnlag for tilpassing og utvikling i faget. Nasjonale prøve i engelsk blir ikkje gjennomført på 9.trinn.

5.trinn

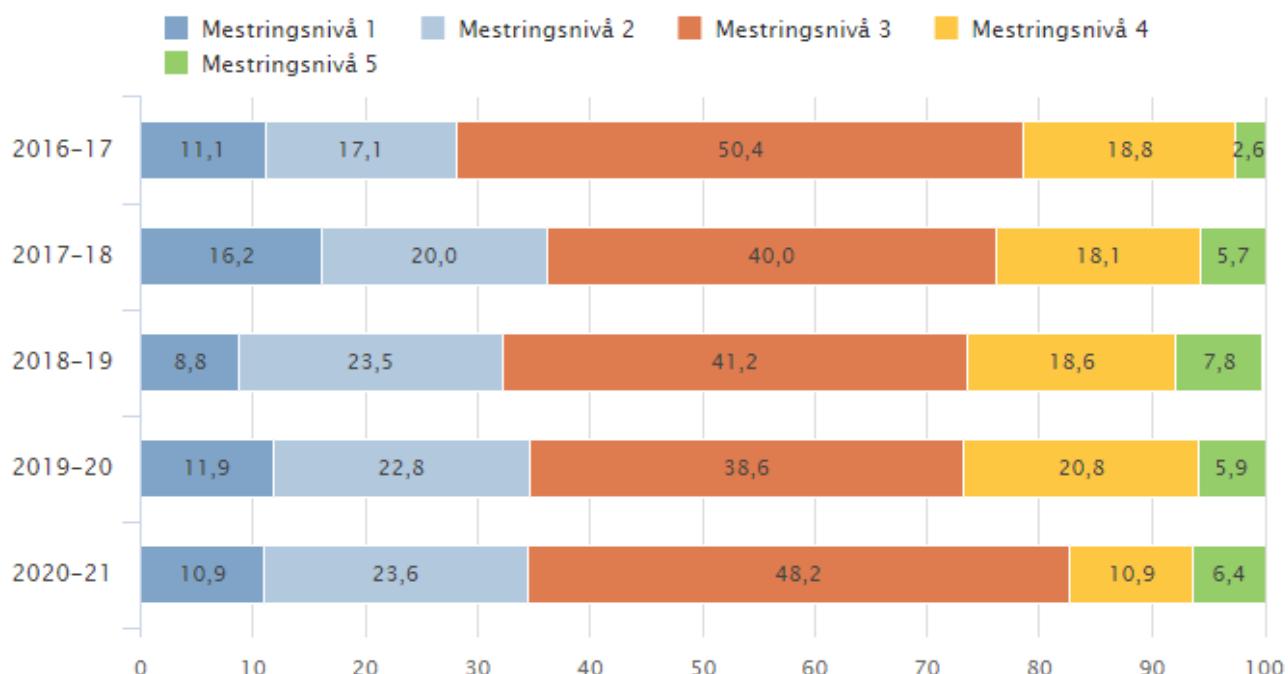

Oversikta over resultata på Nasjonale prøvar i engelsk på 5. trinn i Vindafjord ser ut til å vise ein tydeleg dalande tendens. I 2016-17 scora 30,07% av elevane på dette trinnet på nivå 1 (det lågaste) i engelsk. I 2020-21 har dette talet stige til 41,1%. Samstundes har delen av elevar på nivå 3 minka frå 14,9,2% i 2016-17 til 14,3% i 2020-21, men med noko variasjon frå år til år.

I tabellen under ser vi at korkje fylket eller landet har den same utviklingstendensen.

Indikator og nøkkeltall	Mestringsnivå 1	Mestringsnivå 2	Mestringsnivå 3
2016-17 - Vindafjord kommune	30,7	54,5	14,9
2016-17 - Rogaland fylke	23,6	51,2	25,2
2016-17 - Nasjonalt	24,4	51,4	24,2
2017-18 - Vindafjord kommune	31,8	51,4	16,8
2017-18 - Rogaland fylke	22,2	52,5	25,3
2017-18 - Nasjonalt	23,2	51,3	25,5
2018-19 - Vindafjord kommune	29,7	52,5	17,8
2018-19 - Rogaland fylke	22,4	49,1	28,5
2018-19 - Nasjonalt	23,3	50,4	26,3
2019-20 - Vindafjord kommune	45,9	41,3	12,8
2019-20 - Rogaland fylke	23,4	48,7	27,9
2019-20 - Nasjonalt	24,7	49,1	26,2
2020-21 - Vindafjord kommune	41,1	44,6	14,3
2020-21 - Rogaland fylke	22,1	47,6	30,3
2020-21 - Nasjonalt	24,6	47,8	27,6

8. trinn

For 8. trinn ser vi større svingingar i resultat over den femårsperioden som tabellen viser. Delen av elevar på nivå 1 (det lågaste) er høgare i 2020-21 enn året før, men lågare enn i 2017-18. Delen elevar på nivå 3 og 4 endrar seg noko frå åra før, medan det er ein del variasjon på nivå 5. Prøvane på 8. trinn måler i hovudsak den kompetansen dei har med seg frå barnetrinnet.

I tabellen under ser vi at resultata i engelsk på landsbasis og i fylket stort sett ligg over resultata for Vindafjord på dette trinnet. Samstundes svingar dei òg mindre frå år til år.

Indikator og nøkkeltall	Mestringsnivå 1	Mestringsnivå 2	Mestringsnivå 3	Mestringsnivå 4	Mestringsnivå 5
2016-17 - Vindafjord kommune	11,1	17,1	50,4	18,8	2,6
2016-17 - Rogaland fylke	7,9	17,1	43,6	20,3	11,1
2016-17 - Nasjonalt	9,0	17,7	42,7	19,8	10,8
2017-18 - Vindafjord kommune	16,2	20,0	40,0	18,1	5,7
2017-18 - Rogaland fylke	7,6	17,1	41,4	21,7	12,2
2017-18 - Nasjonalt	8,4	18,8	41,1	20,8	10,9
2018-19 - Vindafjord kommune	8,8	23,5	41,2	18,6	7,8
2018-19 - Rogaland fylke	5,9	18,9	43,5	19,7	12,1
2018-19 - Nasjonalt	8,0	18,9	42,4	19,4	11,3
2019-20 - Vindafjord kommune	11,9	22,8	38,6	20,8	5,9
2019-20 - Rogaland fylke	7,8	17,4	42,4	20,2	12,3
2019-20 - Nasjonalt	8,4	18,4	42,4	19,2	11,6
2020-21 - Vindafjord kommune	10,9	23,6	48,2	10,9	6,4
2020-21 - Rogaland fylke	8,1	16,5	44,2	21,5	9,7
2020-21 - Nasjonalt	8,9	17,2	42,9	20,6	10,5

Vurdering

Når me les av desse grafane og tabellane, kan det sjå ut som ein ikkje har hatt den utviklinga i engelskfaget som er ønskjeleg i Vindafjord kommune, dette spesielt på barnetrinnet. Det er verd å merka seg at resultata i engelsk ved slutten av ungdomstrinnet (standpunkt og eksamen) ikkje gir same resultat. Samanliknar kvar enkelt gruppe er utviklinga frå 5. til slutten av ungdomstrinnet god.

Ein har dei siste åra satsa på vidareutdanning i engelsk for lærarar, spesielt frå barnetrinnet. Skuleåret 2017-18 fekk seks lærarar vidareutdanning i engelsk gjennom ordninga 'Kompetanse for kvalitet'. I skuleåra 2018-19 og 2020-21 fekk ytterlegare fem lærarar tilsvarande vidareutdanning. Komande skuleår skal tre nye lærarar ta vidareutdanning i engelsk under denne ordninga.

Sluttvurdering

Standpunktakarater og karakterar frå sentralt og lokalt gitt eksamen i grunnskulen og i vidaregåande opplæring utgjer det som i den gjeldande vurderingsføresegna vert kalla *sluttvurdering*. Vurderinga gir informasjon om den kompetansen eleven har oppnådd i faget i høve til dei samla kompetansemåla i læreplanverket, ved avslutninga av opplæringa i faget. Eksamen prøver ein meir avgrensa del av kompetansemåla i faga.

Elevane får standpunktakarater i alle fag. Dei vert prøvd i norsk, matematikk eller engelsk ved sentralt gitt skriftleg eksamen og i eitt av dei teoretiske faga ved lokalt gitt munnleg eksamen.

Gjeldande karakterskalaen er 1-6, med 6 som beste karakter. Karakterane i tabellane under blir vist som gjennomsnitt.

Utdanningsdirektoratet sin definisjon:

- 1 uttrykker at eleven har svært låg kompetanse i faget
- 2 uttrykker at eleven har låg kompetanse i faget
- 3 uttrykker at eleven har nokså god kompetanse i faget
- 4 uttrykker at eleven har god kompetanse i faget
- 5 uttrykker at eleven har mykje god kompetanse i faget
- 6 uttrykker at eleven har framifrå kompetanse i faget

Norsk

For elevane i Vindafjord i 2020 var snittet av standpunktakaraterane i norsk hovudmål og sidemål 4,2. Det er over resultatet i Rogaland og heile landet. Det same gjeld norsk munnleg med snitt på 4,6. Standpunktresultata våre i norsk er som fylkes- og landsgjennomsnittet eller litt over. Det har vore svake svingingar i standpunktresultata i løpet av dei siste fem åra.

Standpunkt Norsk h.mål	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Vindafjord kommune	3,9	4,0	3,8	3,9	4,2	4,1
Rogaland	3,8	3,8	3,8	3,9	3,9	4,0
Nasjonalt	3,8	3,8	3,9	3,9	4,0	4,0
Standpunkt Norsk s.mål	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21

Vindafjord kommune	3,9	4,1	3,8	4,0	4,2	4,2
Rogaland	3,6	3,7	3,7	3,8	3,8	3,9
Nasjonalt	3,7	3,7	3,7	3,8	3,9	3,9
Standpunkt Norsk munnleg	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Vindafjord kommune	4,4	4,5	4,2	4,3	4,6	4,4
Rogaland	4,3	4,3	4,3	4,3	4,4	4,4
Nasjonalt	4,2	4,3	4,3	4,3	4,4	4,4

Eksamens Norsk h.mål	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Vindafjord	3,7	3,4	3,2	3,6	-	-
Rogaland	3,5	3,4	3,5	3,5	-	-
Nasjonalt	3,5	3,4	3,5	3,4	-	-
Eksamens Norsk s.mål	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Vindafjord	3,2	3,6	3,5	3,7	-	-
Rogaland	3,2	3,4	3,5	3,3	-	-
Nasjonalt	3,2	3,3	3,4	3,1	-	-
Eksamens norsk munnleg	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Vindafjord	4,4	4,6	4,5	4,7	-	-
Rogaland	4,4	4,4	4,4	4,4	-	-
Nasjonalt	4,4	4,4	4,5	4,5	-	-

Gjennomsnittlege eksamenskarakterar i norsk viser ein svak til tydeleg stigande tendens fram til 2019.

I 2020 var det ikkje skriftleg eller munnleg eksamen grunna cov-19.

Matematikk

Standpunkt Matematikk	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Vindafjord	3,6	3,4	3,5	3,4	3,5	3,7
Rogaland	3,6	3,5	3,6	3,5	3,8	3,8
Nasjonalt	3,5	3,6	3,7	3,7	3,8	3,8

Standpunktakarater i matematikk i Vindafjord har variert litt i perioden som er vist i tabellen over, men svingingane har ikkje vore store. Dei fleste åra har desse karakterane lege på eller rett under fylket og landet.

Eksamens Matematikk	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Vindafjord	3,6	3,0	2,9	3,6	-	-
Rogaland	3,4	3,5	3,7	3,6	-	-
Nasjonalt	3,3	3,4	3,6	3,6	-	-
Eksamens munnleg Matem.	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Vindafjord	4,1	3,7	3,8	4,2	-	-
Rogaland	4,1	4,1	4,1	4,1	-	-
Nasjonalt	4,1	4,1	4,2	4,2	-	-

I matematikk viser Vindafjord sine gjennomsnittlege eksamensresultat ein svært svingande tendens, spesielt når det gjeld den skriftlege prøva (sentralt gitt eksamen). For skuleåret 2018-19 er resultata på dei to eksamenane attende på nivå med fylket og landet. I 2020 var det ikkje eksamen.

Engelsk

Standpunkt engelsk	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Vindafjord	3,9	4,0	3,9	3,9	4,1	4,1
Rogaland	3,9	3,9	3,9	4,0	4,1	4,1
Nasjonalt	3,9	3,9	4,0	4,0	4,1	4,1

Standpunktakarakterane i engelsk i Vindafjordskulen ser ut til å ha ei stabil trendutvikling. Over tid følgjer standpunktresultata for engelsk i Vindafjord i stor grad Rogaland og nasjonalt snitt; av og til rett over, og av og til rett under, men ingen signifikant forskjell. For 2020 er standpunktresultata på same nivå i fylket og landet. Tidlegare har ein hatt både munnleg og skriftleg standpunkt, men frå og med 2020-21 er dei slått saman til ein karakter.

Eksamens skriftleg engelsk	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Vindafjord	3,6	3,7	4,0	3,6	-	-
Rogaland	3,6	3,8	3,7	3,7	-	-
Nasjonalt	3,6	3,8	3,7	3,8	-	-
Eksamens munnleg engelsk	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Vindafjord	4,4	3,7	4,1	4,3	-	-
Rogaland	4,4	4,5	4,5	4,5	-	-
Nasjonalt	4,5	4,5	4,5	4,6	-	-

På sentralt gitt (skriftleg) eksamen i engelsk følgjer Vindafjord i stor grad utviklinga for Rogaland og landet. Tendensen er at ein ligg marginalt under, men det er òg over tid eksempel på at ein ligg over, som i skuleåret 2017-18. Det inneber at resultatet i 2019 er lågare enn året før. Resultat på munnleg eksamen (lokalt gitt) ligg tradisjonelt over det elevane oppnår på den skriftlege. Bortsett frå skuleåret 2016-17 ser vi det same i Vindafjord. Dei siste åra har avgangselevane i Vindafjord likevel skåra lågare enn snittet av elevane i Rogaland og nasjonalt på munnleg eksamen i engelsk. I 2020 var det ikkje eksamen.

Vurdering

Elevane sine sluttvurderingsresultat i grunnskulen i Vindafjord ligg generelt tett opp til resultata i Rogaland og resten av landet. Både over tid, og for skuleåret 2018-19. Som me ser over er det likevel nokre svingingar, og sjølv om Vindafjord elevane til tider gjer det betre på til dømes eksamen, er det òg eksempel på det motsette. Sluttvurderinga i norsk ser ut til å kome best ut for Vindafjord, både når det gjeld stabilitet og faktiske resultat. Dette er ei utvikling som kan vere resultat av satsingar lokalt, mellom anna Vurdering for Læring og Ungdomstrinn i Utvikling.

Ein ser ikkje heilt det same biletet i matematikk og engelsk. Det inneber at det må leggjast til rette for profesjonell refleksjon og læring med sikte på å etablera seg stabilt på landssnittet i desse faga òg. Viser elles til vurdering av resultata på nasjonale prøvar over, og til delen om profesjonelle læringsfellesskap og leiarutvikling i kap. 4, *Vindafjordskulen i utvikling?*

Skulebidragsindikatorar

Skulebidragsindikatorane er ein relativ storleik som skal gi ein indikasjon på kva skulen sin innsats har å seia for elevane sine resultat. Indikatorane skal brukast i det lokale arbeidet ved skular, og må bli sett i samanheng med annan informasjon om skulen.

Kvar elev som begynner på ein grunnskule har med seg mange føresetnadar som påverkar resultata han eller ho får. Det er difor uklart kva vi kan tilskrive skulen sin innsats. Det er likevel skulen sin innsats skulebidragsindikatorane forsøker å vise.

Eit ekspertutval har på oppdrag frå Kunnskapsdepartementet sett på skulebidragsindikatorar som kvalitetsvurderingsverktøy, og dei har nyleg konkludert med at verktøyet treng gjennomgang og eventuell utvikling/endring. Av den grunn er det ikkje utarbeidd data for 2020, og dermed har me ingen statistikk å vise til i denne rapporten. Ei anna årsak er at det ikkje har blitt gjennomført eksamen grunna Covid-19.

Gjennomføring i vidaregåande opplæring

Grunnskulepoeng

Eksamens- og standpunktcharakterar viser elevane sitt utbytte av 10 års grunnskuleopplæring og dannar grunnlaget for vidare skulegang, studiar og yrkesliv. Det er desse karakterane som utgjer elevane sine såkalla grunnskulepoeng.

Grunnskulepoeng blir rekna ut ved at alle karakterar som blir ført på vitnemålet etter 10. trinn blir lagt saman og delt på tal karakterar. Gjennomsnittet blir så multiplisert med 10. Dette gjeld både standpunktcharakterar og eksamensresultat. Dersom ein elev manglar

karakter i meir enn halvparten av faga, skal det ikkje reknast ut poeng for eleven. Grunnskulepoeng blir presentert som poengjennomsnitt.

Grunnskulepoenga har betydning for kor sannsynleg det er at elevane gjennomfører og består vidaregåande opplæring. Det er difor viktig å jobbe kontinuerleg med å auke elevane sine grunnskulepoeng. Vindafjord har eit systemsamarbeid med fylkeskommunen slik at det er mogleg å følgja elevane sitt skuleløp i vidaregåande opplæring.

Gjennomsnitt etter 10.kl	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Vindafjord	41,5	41,7	40,4	42,4	43,1*	42,9*
Rogaland	41,0	41,5	41,6	41,7	42,7*	43,1*
Nasjonalt	41,1	41,4	41,7	41,9	43,1*	43,3*

* Det var ikkje eksamen munnleg eller skriftleg i 2020 og 2021. Berre standpunkt.

Når me samanliknar elevane i Vindafjord med dei i Rogaland og heile landet, ser me både at det ikkje er store skilnader for 2020, og at utviklinga dei siste fem åra har vore nokolunde lik. Berre eitt av åra var dei samla grunnskulepoenga i Vindafjord noko lågare enn dei andre to i samanlikninga, men det var òg berre marginalt, slik ein ser av diagrammet under. I 2020 var det ikkje eksamen. Grunnskulepoenga byggjer berre på standpunkt. Ein ser at snittet ligg litt over 2019 for alle gruppene.

Elevar som kjem til vidaregåande opplæring med karakter i færre enn halvparten av faga frå grunnskulen, kjem i gruppa for elevar med manglande grunnskulepoeng. I Rogaland har det dei siste 10 åra vore auke i den delen som gjekk ut av grunnskulen med manglande grunnskulepoeng.

Utdanningsnivå

Dei føresette sitt utdanningsnivå viser seg å ha innverknad på både elevane sine grunnskulepoeng og for kor sannsynleg det er at dei fullfører vidaregåande opplæring.⁸ Vindafjord har relativt sett færre personar med høgare utdanning enn landsgjennomsnittet.

Foreldra sitt utdanningsnivå blir berekna ved å finne differansen mellom delen av foreldre med grunnskule som høgaste utdanning og delen av foreldre med høgare utdanning.

Dersom skåren til dømes er 17, betyr dette at kommunen har 17 % fleire foreldre med høgare

⁸ https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/210120?_ts=

utdanning enn foreldre med grunnskule som høgaste utdanning. Foreldra si støtte når det gjeld læring og motivasjon, betyr også mykje for læringsresultat til elevane. Dette er ikkje så lett å visa i tal.

Gjennomføring

Elevar som fullfører vidaregåande opplæring har betre føresetnader for aktiv deltaking i arbeidsliv og samfunnet elles på sikt. Dei siste nasjonale tala for gjennomføring er dei høgaste sidan målingane tok til i 1994. I 2020 er Rogaland tredje best i landet på gjennomføring etter fem år, med 80,6% prosent. Landsgjennomsnittet er 78,1 prosent. Sogn og Fjordane har høgast gjennomføring med 83,1%, deretter kjem Akershus med 81,1. I grafen under ser vi samanlikninga mellom Rogaland og heile landet for dei tre siste kulla. (Kjelde: SSB). Statistisk sentralbyrå og Skoleporten opererer med litt ulike måtar å beregne kor elevar høyrer heime, tala kan såleis variere noko.

For elevane frå Vindafjord som starta i vidaregåande skule hausten 2013 er tilsvarande gjennomføringsgrad 87,6 prosent. Dette er opp 7,6 prosentpoeng samanlikna med målinga året før. Samla sett har Rogaland fylke hatt ein lågare auke enn Vindafjord. Det same gjeld snittet for landet. Vindafjord har ein høgare gjennomføringsgrad enn dei andre kommunane i Nord-Rogaland.

Vurdering

Når ein korrigerer for dei føresette sitt utdanningsnivå og ressursbruk, ligg Vindafjord stort sett på snittet eller litt over forventa resultat, og elevane frå Vindafjord har ein signifikant høgare gjennomføringsgrad enn gjennomsnittet nasjonalt og regionalt i vidaregåande opplæring. Dette kan t.d. henge saman med at det hjå elevane frå Vindafjord er svært få som manglar grunnskulepoeng. Det er også grunn til å rekne med at kvaliteten på skulen samla sett er ein viktig årsak.

På landsbasis er gjennomføringsgraden markert høgare på studieførebuande program enn på yrkesfag, og forskjellen innbyrdes mellom dei yrkesfaglege program er større enn mellom dei ulike studieførebuande programma. Det er positivt at Vindafjord har ein høgare gjennomføringsprosent enn gjennomsnittet både regionalt og nasjonalt, sjølv om ein relativt stor del av elevane i Vindafjord tradisjonelt vel yrkesfaglege program. 2020-statistikken for Vindafjord viser at om lag 40 prosent av elevane i 2013-kullet valde studieførebuande program (91,8 prosent gjennomføring), medan om lag 60 prosent valde ulike yrkesfaglege program (86,1 prosent gjennomført). Det inneber at også elevar frå Vindafjord med under 30 grunnskulepoeng har høg grad av gjennomføring på normert tid. Statistisk sett har desse elevane 20 prosents sjanse for å gjennomføre og bestå i løpet av fem år.

		Antall	Fullført og bestått	Fullført grunn-kompetanse	Fort satt i vgo	Gjennomført Vg3/ fag-prøve ikke bestått	Sluttet underveis
1160 Vindafjord	I alt	121	88,4	0,8	0,8	5,0	5,0
	STF	49	91,8	-	-	6,1	2,0
	YF	72	86,1	1,4	1,4	4,2	6,9

4. Vindafjordskulen i utvikling

Vindafjordskulen sitt mål er at elevane sitt læringsutbytte, både fagleg og sosialt, minst skal liggja på det nasjonale snittet. Fleire aktørar spelar viktige roller for å oppnå dette. Forsking, mellom anna frå John Hattie, viser at læraren er den viktigaste direkte premissleverandøren for elevane si læring. Samstundes seier forsking⁹ noko om at læraren sin kompetanse er avhengig av ei kompetent skuleleiing som legg til rette for og er i stand til å leie profesjonelle læringsfellesskap for sine tilsette. Det er politisk og administrativ skuleeigar sitt ansvar å setje skuleleiarane i stand til dette.

Skuleeigarskapet legg til rette for prosessar som utviklar gode skuleleiarar. Gode skuleleiarar legg til rette for prosessar som utviklar lærarane sin kompetanse. Gode lærarar legg til rette for læringsprosessar som styrkar og utviklar elevane sitt læringsarbeid og læringsutbytte.¹⁰ Elevane sin familie og bakgrunn og klasse- og skolemiljøet har og direkte påverknad på læringa.

I planperioden 2016-2020 har skuleeigar sett følgjande prioriterte områder:

- Forskingsbasert praksis
- Læringsutbytte
- Kompetanse
- Samhandling
- Elevane sitt psykososiale miljø

Når me i 2020 skal definere korleis Vindafjordskulen skal utvikla seg framover, er det naturleg å sjå dette i samanheng med kommunen sin visjon og eksisterande planar, samt med ny strategiplan for skule og barnehage, som skal utarbeidast i løpet av 2022. Det inneber at detaljerte strategiar for utviklingsarbeidet vidare og konkrete tiltak i skulesektoren vil måtte kome på eit seinare tidspunkt. Likevel er det nokre grunnleggjande prinsipp og strategiar som vi allereie nå veit vil ligge til grunn for neste planperiode:

Visjon og verdiar

Skulane og barnehagane i Vindafjord har ein felles visjon og eit felles slagord:

«Barnehage og skule skal saman gi alle elevar eit læringsløp der kvart einskild barn får oppfylt sitt fulle faglege potensial og blir eit trygt, aktivt og sjølvstendig menneske.»

«Saman for læring - læring for livet»

⁹ Robinson, V. (2014), Stoll og Earl (2003), Stoll, Harris og Handscomb (2012) m.fl.

¹⁰ Kenneth Leithwood, Karen Seashore-Louis (2011) Linking Leadership to Student Learning

Frå hausten 2020 vart resultatet av ein langvarig, nasjonal fagfornyingsprosess gradvis innførast i grunnopplæringa. Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020 (LK20) består av Overordna del (01.09.17), fag- og timefordelinga og dei ulike fagplanane (18.11.19) og er forskrift til opplæringslova. Skulane i Vindafjord er allereie godt i gang med å realisera intensjonane i det nye læreplanverket. Overordna del av læreplanverket skal representera eit *verdiløft* i skulen. Det er naturleg at dette òg vil koma tydeleg fram i rulleringa av kommunen sin strategiplan for barnehage og skule.

Dei verdiane og prinsippa som me set søkelys på vidare i dette kapitelet er sentrale i LK20.

Trygt og godt skulemiljø

Elevane sitt skulemiljø er eit viktig satsingsområde for Vindafjord. Eit trygt og godt skulemiljø er ein føresetnad for trivsel og læring i skolen. Vindafjordskulen har nulltoleranse for mobbing, diskriminering, vald og rasisme. Retten til eit trygt og godt skulemiljø er slått fast i kapittel 9A og § 13-10 i opplæringslova. Det er eleven si eiga oppleving av korleis ein har det på skulen, som er avgjerande.

Når eleven har ein rett til eit trygt og godt skulemiljø, har skulen og skuleeigar ei tilsvarande plikt til å sikra at elevane får denne retten oppfylt. Det skal arbeidast både systemretta og individretta. Kommunalsjef for oppvekst har det overordna ansvaret for at lova blir fylgt. Dette arbeidet kan ein ikkje sjå isolert frå fagleg læring.

Folkehelse og livsmeistring er eitt av tre tverrfaglege tema i det nye læreplanverket for grunnopplæringa som trådde i kraft i august 2020. Me har gjennom forsking god kjennskap til korleis me kan styrka elevar si psykiske helse og førebyggja psykiske plager. Mest effekt gir innsats som byggjer på psykologiske prinsipp og blir levert av lærarar som del av den vanlege undervisninga.¹¹ Alle elevar i Vindafjordskulen skal få ei kjensle av identitet og sjølvrespekt, at dei er noko, at dei har verdi. Dei skal få ei kjensle av meinung i livet, at dei er ein del av noko større enn seg sjølv, at nokon treng dei. Alle elevar skal òg få ei kjensle av meistring, at det er noko dei får til. Dei må kjenne at dei høyrer til, er trygge på at dei kan tenkja, føla og utfalda seg utan å vera redde, og at dei er likeverdige deltagarar i ein fellesskap. Fagleg og sosial læring må gå hand i hand. Læreplanverket, LK20 byggjer opp under denne tankegangen. Skulane i Vindafjord skal levera på dette, og det skal koma tydeleg fram i skuleeigar sine strategiar og planar. For å auke Vindafjordskulen sin kompetanse på området, deltar kommunen mellom anna i pulje 5 i det nasjonale læringsmiljøprosjektet i perioden 2020-22. Pågående sertifisering i Olweus-programmet (Bjoa skule og barnehage og Skjold skule) er òg ein del av dette.

¹¹ Arne Holte, professor emeritus i helsepsykologi UiO. Kronikk: «Psyken er like viktig som matte og gym»

Tilpassa opplæring og spesialundervisning

Skuleeigar har som mål at flest mogleg elevar skal få opplæring innan det ordinære opplæringstilbodet. Retten gjeld for alle elevar (jf. § 1-3 i opplæringslova) og inneber at elevane skal få tilpassa opplæring gjennom mellom anna variasjon i bruk av lærestoff, arbeidsmåtar, lærermiddel, vurderingsformer, organisering og intensitet i opplæringa - progresjon og djupnelæring. Elevane har ulike førestander og treng å nytta ulike læringsstrategiar og har ulik progresjon i høve til nasjonalt fastsette kompetansemål.

Tilpassa opplæring føreset at alle tilsette nytta desse prinsippa. Når ein klarer å ivareta flest mogleg elevar innan tilpassa opplæring, skapar ein rom for meir fleksibel bruk av skulen sine ressursar og ei auka grad av at elevar med behov for særleg tilpassing vert inkluderte. Eit spesielt sokelys på motivasjon, meistring og elevmedverknad slik det er skildra under, skal forsterka ein slik tilpassingsstrategi.

Dersom skulen er uroa for om ein elev får tilfredsstillande utbyte av opplæringa, skal skulen kartleggja eleven og prøve ut tiltak innanfor det ordinære opplæringstilbodet, før ein eventuelt ber PPT om å gjere ei sakkunnig vurdering om spesialundervisning etter opplæringslova § 5-1. Fleire elevar har samansette vanskar og komplekse utfordringar. I denne elevgruppa finn ein dei mest sårbare elevane som også er meir utsette for å bli krenka, og samstundes kan utfordringane deira bidra til at skulemiljøet kan opplevast utrygt for andre elever. Her må ein sjå samanhengen med arbeidet for å skape eit trygt og godt skulemiljø.

Kommunen har utarbeida samhandlingsrutinar for skule og PPT, «Kvalitetssikring av eleven sitt læringsutbytte», med mål om felles forståing i samhandling for læring. Gjennom planen er det vedteke at ein skal nytta «Pedagogisk analyse» for å finna oppretthaldande faktorar om eleven ikkje får tilfredsstillande læringsutbytte i det ordinære, og at ein skal setja inn aktive tiltak, dokumentert i «Stafettlogg». Planen klargjer roller, ansvar og saksgang for vidare utgreiing eller om behovet for spesialundervisning treng vurderast.

Motivasjon, meistring og elevmedverknad

Ein vanleg definisjon på motivasjon er: «.... *det som forårsaker aktivitet hos individet, det som holder aktiviteten ved like og det som gir den mål og mening.*»¹² Motivasjon, innsats, meistring og fagleg utfordring har betydning for elevane si læring, og skulen bør alltid ha som mål å skapa eit engasjement for skulearbeidet på alle trinn. Pedagogisk forsking slår fast at motivasjonen dalar utover i skuleløpet, og fleire rapportar peikar òg på moglege årsaker til dette. Vi ser det same biletet i skulane våre, til dømes i elevundersøkinga.

¹² Imsen, G, *Elevens verden*, 1991

Grunnleggjande faktorar i motivasjonsteori er medverknad, meistring, meinung og å høyra til. Trangen for dette aukar etter som elevane blir eldre, samstundes viser det seg at elevar på dei høgare trinna ofte opplever det motsette. Dei er mindre aktive i læringa, har lite valfridom, opplever at dei meistrar mindre samanlikna med dei andre, og kjenner seg ikkje alltid som ein del av eit lærande fellesskap. I denne samanhengen blir vurderingspraksis framleis viktig i skulane våre (jf. Satsing på Vurdering for Læring), spesielt det som handlar om eleven sin medverknad i vurderingsarbeidet, som er noko av det elevane på dei høgare trinna etterlyser. I ny vurderingsføresegen kjem elevmedverknad endå tydelegare fram enn før.¹³ Det same gjeld i heile det nye læreplanverket.

Det er sentralt for skuleadministrasjonen at arbeidet med *motivasjon* og *meistring* skal henga tett saman med og vere ein del av alt utviklingsarbeidet i Vindafjordskulen, som ein integrert del av det gjennomgåande arbeidet med elevane si læring og utvikling. Motivasjon fremmer læring og påverkar val, både i ein konkret læringssituasjon her og nå og på lengre sikt (Bandura, 1997). Det blir derfor viktig å skape engasjement for skulearbeidet på alle trinn. Aktive elevar som er involverte og medverkande i eiga og andre si læring og som blir inspirert til djupare forståing i og på tvers av fag, skal vere eit uttalt mål for skulane i Vindafjord. Vi legg såleis til grunn at pågåande og vidare satsingar på sikt skal skape og auke djupnelæring, motivasjon og engasjement for læring på alle nivå.

Desentralisert ordning for kompetanseutvikling

Det er viktig at ein maktar å skape og synleggjere heilskap og samanheng mellom dei ulike aspekta som til saman skal ha eit inkluderande og motiverande skule- og læringsmiljø som mål. I 2017 innførte Kunnskapsdepartementet ei ny desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skulen.¹⁴ Det inneber at kommunar gjennom å gå saman i kompetanseregionar og inngå partnarskap med lokal høgskule/universitet får midlar til å drive skulebasert kompetanseutvikling. Satsingsområde blir fastsett på bakgrunn av lokale analyseprosessar på den enkelte skulen og i tråd med kommunale strategiplanar.

For Vindafjord kommune inneber det at alle skulane i løpet av ein seksårsperiode får tett rettleiing og oppfølging av Høgskulen på Vestlandet i tre semester. Å spissa av tema for partnarskapet skal skje på kvar skule, men skal vera i tråd med strategiplanar i kommunen (jf. del om 'Visjon og verdiar' over). Skular med samsvarande tema blir sett saman i 'klynger' på 2-3, dette kan òg skje på tvers av kommunar i Nord R kompetanseregion. I inneverande periode er Vågen og Sandeid skular saman inne i ei slik ordning. Temaet er *Lesing i alle fag*, basert på analyse av behov, mellom anna av resultat på nasjonale prøver. Våren 2020 fekk Vindafjord kommune godkjend ein søknad om midlar gjennom

¹³ Forskrift til Opplæringslova, kapittel 3 (2020)

¹⁴ Meld. St. 21, *Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen* (2016-2017)

internasjonaliseringssprogrammet Erasmus+. Desse midlane er knytt opp mot partnarskapsarbeidet om lesing i alle fag ved Vågen og Sandeid skular, og skal i følgje søknaden bli brukt på eit internasjonalt kurs om lesing og litteratur. Kurset skulle etter planen vore gjennomført i oktober 2020, men pga. koronasituasjonen er kurset utsett til oktober 2021.

Neste planlagde 'klynge' i Vindafjord har oppstart i 2021-22, der dei tre skulane med ungdomstrinn deltek. Kartlegging og analyse av data i ein førebuingsfase har ført fram til val av tema for desse skulane i partnarskap med HVL, "*Lesing i eit inkluderande læringsmiljø*". Resten av skulane i kommunen vil gå inn i liknande partnarskap etter kvart.

Profesjonelle læringsfellesskap og leiarutvikling

Som nemnt tidlegare i dette kapitelet, er elevane si læring, danning og utvikling avhengig av skuleeigarar, skuleleiarar og lærarar som legg til rette for medverknad, tilpassing, variasjon og kompetanse i tråd med læreplanverket og andre nasjonale og lokale styringsverktøy. Aktørar på dei ulike nivåa må difor stadig utvikla eigen kompetanse. Overordna del kap. 3.5 (LK20) slår fast dette i forskriftsform:

Skolen skal være et profesjonsfaglig fellesskap der lærere, ledere og andre ansatte reflekterer over felles verdier, og vurderer og vidareutvikler sin praksis.

Skoleeiere, skoleledere og lærere har ut fra sine ulike roller et felles ansvar for å legge til rette for god utvikling i skolen. De må sammen sørge for at skolens praksis er i samsvar med hele læreplanverket.

Lærere og ledere utvikler faglig, pedagogisk, didaktisk og fag didaktisk dømmeraft i dialog og samhandling med kolleger. Utøvelse og utvikling av det profesjonelle skjønnet skjer både individuelt og sammen med andre. Faglig dømmeraft forutsetter også jevnlig oppdatering. Lærerprofesjonen må derfor vurdere sin pedagogiske praksis for å møte enkeltelever og elevgrupper best mulig.

Det er politisk og administrativ skuleeigar sitt ansvar å sørgra for at leiarar og lærarar har høve til å vidareutvikla praksisen sin i tråd med desse prinsippa, og ny strategiplan skal inkludera mål og tiltak for dette. Administrativ skuleeigar vil etablira og drifta lærande nettverk på tvers av skular og kommunar som modell for vidare skulebaserte prosessar, spesielt i samband med innføringa av Læreplanen Kunnskapsløftet, LK20, men òg når det gjeld dei andre utviklingsområda som er som er behandla i dette kapitelet. Den desentraliserte ordninga for kompetanseutvikling nemnt over, skal bidra i denne samanhengen.

Skuleeigar vil til slutt nytte høvet til å takka elevar, foreldre/føresette og tilsette for god innsats og godt samarbeid i 2020. Me ser fram til vidare samarbeid for ei positiv utvikling av Vindafjordskulen.